

Fullmäktige

17.11.2025

Sammanträde

Fullmäktige

Tid

17.11.2025 kl. 17:30 - 21:45

Paus kl. 19.30 – 20.00

Plats

Fullmäktigegården, Esbogatan 5

Närvarande

Hyrkkö Saara	ordförande
Aaltonen Juri	ledamot
Ahonen Emmi	ledamot
Alaviiri Kaisa	ledamot
Ali Habiba	ledamot
Aro Olli	ledamot
Cederlöf Karin	ledamot
Elo Simon	ledamot
Elo Tiina	ledamot
Erämaja Elias	ledamot
Fagerström Noora	ledamot
Gestrin Christina	ledamot
Grönroos Simo	ledamot
Guzenina Maria	ledamot

avlägsnade sig kl. 20.00,
i stället ersättare Rönni-
Sällinen Annika

Gästrin Eva-Lena	ledamot
Halkosaari Tommi	ledamot
Havu Isto	ledamot
Hietanen-Tanskanen Ira	ledamot
Hokkanen Ari-Pekka	ledamot
Holma Jussi	ledamot
Hopsu Inka	ledamot

i stället ersättare
Stenholm Elena

Hukari Hanna	ledamot
af Hällström Nina	ledamot

i stället ersättare
Löyttyniemi Meri

i stället ersättare Stähle
Julia

Immonen Ella	ledamot
Juuti Sini	ledamot
Juvonen Arja	ledamot
Järvenpää Kaarina	ledamot
Kajava Henna	ledamot

jävig § 151, i stället
ersättare Ampuja Ari

Karimäki Johanna	ledamot
Katainen Mervi	ledamot
Kauma Pia	ledamot

i stället ersättare
Blomqvist-Kakko Minea

Kauste Mika	ledamot
Keisteri-Sipilä Elli	ledamot
Kerola Hannele	ledamot

i stället ersättare Ahlroos
Tiina

	Kilpijoki Kerttu-Liisa	ledamot	
	Kokko Elina	ledamot	
	Kurri Vanessa	ledamot	avlägsnade sig kl. 18.24 § 151, i stället ersättare Morbin Petra kl. 19.13 § 151
	Kurronen Sanna	ledamot	
	Laakso Mikko	ledamot	
	Laakso Ville	ledamot	
	Laiho Mia	ledamot	
	Laine Aino	ledamot	
	Lievonen Mikko	ledamot	
	Limnell Jarno	ledamot	
	Lindholm Julia	ledamot	anlände kl. 17.56 § 151 i stället ersättare Paldanius Martti
	Markkula Markku	ledamot	
	Marttila Helena	ledamot	
	Miettinen Anja	ledamot	
	Mäkäräinen Karoliina	ledamot	
	Nevanlinna Risto	ledamot	
	Nieminen Pinja	ledamot	
	Nores Mia	ledamot	i stället ersättare Malkamäki Marianne
	Nurminen Minna	ledamot	
	Partanen Henna	ledamot	
	Peltoniemi Noora	ledamot	
	Poutala Mika	ledamot	
	Puntila Päivi	ledamot	
	Rodriguez Elina	ledamot	
	Saarentaus Elina	ledamot	
	Saita Maria	ledamot	
	Salovaara Taru	ledamot	
	Sammallahti Tere	ledamot	
	Sarasmaa Aleksi	ledamot	
	Seppälä Peppi	ledamot	
	Sielo Susanna	ledamot	
	Sistonen Markku	ledamot	
	Stenvall Nora	ledamot	
	Särkijärvi Jouni J.	ledamot	
	Taussi Liina	ledamot	
	Tiitinen Helena	ledamot	
	Valkeapää Terhi	ledamot	
	Vanhanen Joel	ledamot	
	Vehmanen Emma- Stina	ledamot	
	Vuornos Henrik	ledamot	avlägsnade sig kl. 21.34 § 154
	Värmälä Johanna	ledamot	
Övriga närvarande	Pohjanmaa Kaisa	representant för ungdomsfullmäktige	
	Mykkänen Kai	stadsdirektör	
	Narvo-Akkola Merja	direktör för sektorn för fostran och lärande	
	Isotalo Olli	stadsmiljödirektör	
	Heinaro Mervi	livskraftsdirektör	

Konttas Ari
Pajakoski Johanna
Ala-Aho Virpi
Tanska Harri

finansieringsdirektör
kommunikationsdirektör
stadsrevisor
direktören för
stadsteknikcentralen

anlände kl. 17.45 § 151

närvarande § 147 - 150,
avlägsnade sig kl. 17.44
efter § 150

Aaltonen Matti
Majuri Jouni

jurist
stadssekreterare, sekreterare

Underskrifter

Saara Hyrkkö

Jouni Majuri

ordförande

sekreterare

Protokollet justerat och godkänt

Noora Fagerström

Liina Taussi

protokolljusterare

protokolljusterare

Protokollet framlagt

Detta protokoll publicerades i det allmänna datanätet 24.11.2025

Ärenden

Paragraf nr	Bilaga nr	Ärendets rubrik	Sida
§ 147		Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet	6
§ 148		Val av protokolljusterare	7
§ 149		Fyllnadsval: ersättare i stadsplaneringsnämnden	8
§ 150	1 - 5	Godkännande av uppdatering av planen för projektet för metrons kapacitet	11
§ 151	6 - 20	Godkännande av ett aktieägaravtal om Västbanan Ab	19
§ 152		Fråga om barns och ungas säkerhet vid vatten	38
§ 153		Fråga om att öka HPV-vaccinationstäckningen	42
§ 154		Motion om att grunda en företagsinkubator för studerande i olika branscher (Bordlagt 20.10.2025)	46
§ 155		Motion om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet	50
§ 156		Motion om att utreda förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga (Bordlagt 20.10.2025)	59
§ 157		Motion om att locka amerikanska forskare till Esbo	64
§ 158		Motion om att avstå från skoldagar som börjar klockan åtta i årskurserna 7–9	69
§ 159		Motion om handledning för inkomstutredningar för småbarnspedagogikens avgifter för att undvika onödiga indrivningsprocesser	76
§ 160		Motioner och frågor inlämnade vid sammanträdet	81

§ 147

Konstaterande av sammanträdet laglighet och beslutsförhet

Beslut

Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Redogörelse

Fullmäktige hade sammankallats genom en kallelse som undertecknats av fullmäktiges ordförande och daterats 6.11.2025 och som utsänts till fullmäktigeledamöterna.

Esbo stad

Protokoll

7/83

Fullmäktige

§ 148

17.11.2025

§ 148

Val av protokolljusterare

Beslut

Till protokolljusterare valdes Noora Fagerström och Liina Taussi.

Ordningsnummer 96/00.00.01/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 149

§ 149

Fyllnadsval: ersättare i stadsplaneringsnämnden

Beredning och upplysningar:
Kaukonen Katariina

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige väljer _____ (Gröna) till personlig ersättare för Johanna Karimäki (Gröna) i stadsplaneringsnämnden i stället för Juha Hovinen (Gröna).

Behandling

Ordföranden föreslog att fullmäktige väljer Jetro Sutinen (Gröna) till personlig ersättare för Johanna Karimäki (Gröna) i stadsplaneringsnämnden i stället för Juha Hovinen (Gröna).

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att ordförandens förslag hade godkänts enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Fullmäktige valde Jetro Sutinen (Gröna) till personlig ersättare för Johanna Karimäki (Gröna) i stadsplaneringsnämnden i stället för Juha Hovinen (Gröna).

Redogörelse

Esbo stad har 27.10.2025 per e-post fått information om att ersättaren i stadsplaneringsnämnden Juha Hovinen (Gröna) har avlidit, vilket gör det nödvändigt att förrätta ett fyllnadsval.

Enligt I delen, 4 kap. 6 § i förvaltningsstadgan består stadsplaneringsnämnden, tekniska nämnden samt miljö- och byggnadsnämnden av 13 ledamöter med personliga ersättare. Minst fem av nämndernas ledamöter ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige. Ordföranden ska vara ledamot i fullmäktige och vice ordföranden ska vara ledamot eller ersättare i fullmäktige.

Valbar till en nämnd och ett utskott är enligt 74 § 1 mom. i kommunallagen den som är valbar till fullmäktige, dock inte:

- 1) den som är anställd hos kommunen och lyder under nämnden eller utskottet
- 2) den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom nämndens eller utskottets uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande
- 3) den som är ledamot i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ eller i en ledande och ansvarsfull uppgift eller i en därmed jämförbar ställning i en affärsdrivande sammanslutning, om

det är fråga om en sådan sammanslutning som kan ha väsentlig nytta eller lida väsentlig skada av hur de ärenden avgörs som normalt behandlas i nämnden

Organens ledamöter ska väljas med hänsyn till lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män. På val av kommunala organ tillämpas 4 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, enligt vilken kommunala organ med undantag av fullmäktige ska bestå av minst 40 procent kvinnor och minst 40 procent män.

Nämnderna ska således ha minst sex (6) ledamöter av det motsatta könet. Av stadsplaneringsnämndens ersättare är sju (7) män och sex (6) kvinnor. Den valda ersättaren kan lika väl vara man som kvinna.

Kravet på jämställdhet gäller separat för ordinarie ledamöter och ersättare.

Den lagenliga kvoten ska uppfyllas för både ordinarie ledamöter och ersättare. Däremot krävs inte att en ordinarie ledamot och dennes personliga ersättare ska representera samma kön. Kravet gäller inte heller separat för presidiet. För avvikelse från jämställdhetslagen krävs en särskild orsak.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 10.11.2025 § 326

Förslag Föredragande

Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår för fullmäktige att fullmäktige väljer _____ (Gröna) till personlig ersättare för Johanna Kariniemi (Gröna) i stadsplaneringsnämnden i stället för Juha Hovinen (Gröna).

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Esbo stad

Protokoll

10/83

Fullmäktige

§ 149

17.11.2025

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Ordningsnummer 5057/02.08.00/2022

Fullmäktige 17.11.2025 § 150

§ 150

Godkännande av uppdatering av planen för projektet för metrons kapacitet

Beredning och upplysningar:
Tanska Harri

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

1
godkänner uppdateringen (september 2025) av projektplanen för genomförandet av tågkontrollen i anslutning till utvecklingen av metrons tillförlitlighet och kapacitet så att projektets totala moms fria pris för Esbo stads del är högst 52,9 miljoner euro.

2
konstaterar att ansvaret för genomförandet av projektet för Esbo stads del kvarstår hos Länsimetro Oy och investeringen finansieras med finansieringsvederlag via Länsimetro Oy.

3
konstaterar att genomförandet av projektet förutsätter att Helsingfors och Esbo stadsfullmäktige fattar motsvarande beslut om godkännande av den uppdaterade projektplanen.

Behandling

Stadsmiljödirektör Olli Isotalo avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades (medlem i styrelsen för Länsimetro Oy, 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

I projektet förnyas metrons system för tågkontroll med ett nytt system som tryggar trafikens tillförlitlighet, tillgodoser framtida kapacitetsbehov, är totalekonomiskt kostnadseffektivt och ger en högre automatiseringsnivå. På detta sätt säkerställs metrosystemets

driftsäkerhet, säkerhet och förmåga att svara på växande efterfrågan. Förnyelsen gör det möjligt att öka turtätheten och att öka kapaciteten med 25 procent.

Projektet består av anskaffning av ett system för kontinuerlig tågkontroll, ett radionät som behövs för driften av systemet, utveckling av det nuvarande trafikstyrningssystemet så att det kan kopplas till system för tågkontroll och ombyggnad av M300-tågen för anslutning till systemet för tågkontroll. Det nya systemet för tågkontroll möjliggör halvautomatiserad trafik under en förars kontroll.

Helsingfors stads trafikaffärsverk HST, Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab, Helsingforsregionens trafik HRT, Länsimetro Oy och Esbo stad har avtalat om samarbete för förbättring av metrons kapacitet och tillförlitlighet.

Helsingfors och Esbo stadsfullmäktige godkände 2022–2023 en projektplan för tågkontrollen. Kostnadsförslaget exklusive mervärdesskatt var 115,3 miljoner euro enligt prisnivån i augusti 2022.

Efter besluten inleddes upphandlingen av entreprenader. Anbudet för den största entreprenaden lämnades in i juni 2025.

Utifrån uppgifter som preciserades vid upphandlingen uppdaterades projektets kostnadsförslag exklusive mervärdesskatt till 155,9 miljoner euro. Ökningen beror både på högre anbudspriser och på nya risker och uppgifter för beställaren som uppdagats under upphandlingsförhandlingarna och .

Tidigare beslut

Esbo stadsstyrelse godkände 31.8.2020 § 274 ett avtal mellan Helsingforsregionens kommuner och staten om markanvändning, boende och trafik 2020–2031.

Esbo stadsstyrelse beslutade 31.8.2020 § 277 att Esbo stad ska avtala med Helsingfors stad om beredning och planering av en förbättring av metrons kapacitet och tillförlitlighet.

Esbo stadsstyrelse antecknade 18.1.2021 § 26 för kännedom information om en utredningsplan för förbättring av metrons kapacitet och tillförlitlighet.

Esbo stadsstyrelse antecknade 23.5.2022 § 185 för kännedom redogörelsen i projektplanen för metrons kapacitet.

Esbo stadsfullmäktige godkände 30.1.2023 § 7 projektplanen för metrons kapacitet.

Projektets utgångspunkter och mål

Metron är den öst-västliga ryggraden i huvudstadsregionens kollektivtrafik. Den utgör grunden för ett trafiksystem som betjänar och

lockar resenärer. Metron ska betjäna högklassigt och tillförlitligt. En tillräcklig kapacitet är väsentligt för ett fungerande kollektivtrafiksystem i huvudstadsregionen.

Många av de system som metron använder börjar nå slutet av sin livscykel. Mest angeläget är uppgradering av det punktbaserade tågkontrollsystemet, med tvingat stopp av tåg och spårledning för lokalisering av tåg i motsvarande spårströmkretsar. Åldrande system är problematiska för metrotrafikens tillförlitlighet och funktionssäkerhet. För en smidig trafik är det väsentligt att säkerställa att trafikstyrningssystemet fungerar tillförlitligt. Av de inställda avgångarna år 2024 berodde cirka 37 procent på trafikstyrningssystemet.

Tågkontrollsystemet är av central betydelse för metrons tågsäkerhet. Det nuvarande systemet kan inte vidareutvecklas så att det möjliggör en tätare turtäthet i framtiden.

På grund av problem med underhåll av tågkontrollsystemet och tillgången till reservdelar är det nödvändigt med betydande investeringar. Det nuvarande systemets säkerhetsnivå uppfyller inte de krav på nya säkerhetsanordningar för tung spårtrafik som allmänt tillämpas i Europa. Dessutom är det svårt att upprätthålla ett föråldrat system, eftersom antalet experter på den typen av teknik minskar med tiden.

Av ovan nämnda orsaker föreslås ett ersättande system som fyller kraven för säkerhetsanordningar och som kommer att möjliggöra betydligt effektivare verksamhet än idag.

Metron bör utvecklas proaktivt, eftersom en kostnadseffektiv förnyelse av ett system som hela tiden är i bruk kräver noggrann planering och arbetet tar flera år.

Utvecklingen av trafikstyrningen är ett mycket kostnadseffektivt och miljövänligt sätt att höja kollektivtrafikens kapacitet. En motsvarande ökning av kapaciteten för andra trafikslag skulle kräva betydande infrastrukturprojekt.

En ökad turtäthet kräver också nya tåg och ersättning av gamla tågserier. Det föreslås att systemet förnyas så att trafikledningssystemet möjliggör ökning av turtätheten när det blir aktuellt att anskaffa nya tåg.

Den kapacitetsökning på 25 procent som det nya systemet möjliggör motsvarar tre nya snabbspårvägar, tio busslinjer jämte behovet av vägkapacitet med tio minuters turintervall eller en ny körbana på motorvägen. Denna kapacitetsökning kan åstadkommas utan att ny infrastruktur byggs. Kostnaderna är också mycket förmånliga i jämförelse.

Långsiktig utveckling av automatiseringen av metron

I enlighet med den godkända projektplanen kommer det nuvarande systemet för tågkontroll att ersättas med ett system som möjliggör halvautomatisk drift av tåg (GoA2) under förarkontroll.

Användningstiden för investeringen är 30 år, cirka från 2030 till 2060. Inledningsvis kommer systemet att drivas med 150 sekunders turtäthet, men det möjliggör i huvudsak 120 sekunders turtäthet (25 procents kapacitetsökning) och med hjälp av tilläggståg och andra investeringar 100 sekunders turtäthet (50 procents kapacitetsökning). En tätare turtäthet på 120 sekunder skulle kräva uppskattningsvis 10 nya metrotåg. Man kommer att bereda sig på de tilläggståg som behövs för tätare turtäthet genom optioner för nya M400-tåg. I kraven på ett halvautomatiserat system (GoA2) beaktas möjligheten att i framtiden ändra systemet till ett helautomatiskt system (GoA4), men detta skulle kräva ytterligare investeringar i passagerarsäkerheten samt ändringar i systemen och tågen.

Som en del av uppdateringen av projektplanen gjorde Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab och HRT en utredning 2024–2025 om utvecklingen av efterfrågan på metron och den fortsatta utvecklingen av automatiseringen. Enligt trafikmodellerna räcker den nuvarande turtätheten på 150 sekunder till cirka 2060-talet, då efterfrågan stundvis kan överskridas väster om Hagalund. I det övriga metronätet skulle kapaciteten dock vara tillräcklig. Enligt de trafikprognoser som gjorts behövs en turtäthet på 120 sekunder tidigast på 2060-talet, men också kapacitetsutmaningarna väster om Hagalund kan kanske lösas på andra sätt än genom tätare turtäthet för hela linjen.

Utvecklingen av trafikprognoserna kommer att följas upp regelbundet och behovet av tätare turtäthet och full automatisering ses över senast i början av 2050-talet. Vid den systemuppdatering som nu görs är det ändamålsenligt att förbereda sig på möjligheten att öka turtätheten om det nuvarande systemet blir mer överbelastat än önskvärt. Det tar flera år från det att planeringen av systemuppdateringen inleds till ibruktagningen och den eftersträlvade livscykeln för systemet är 30 år. Materiel och tågkontroll når slutet av sin livslängd i slutet av 2060-talet, då det är kostnadseffektivt att genomföra nästa större systemreform.

Målen för den långsiktiga utvecklingen av metron fastställs i Helsingforsregionens trafiksystemplan, som beretts av Helsingforsregionens trafik. I den fastställs en målnivå för metrons kapacitet samt förslag till andra trafiksystem som kompletterar metron och säkerställer kontinuiteten. En rapport om den fortsatta utvecklingen av kapaciteten bifogas till den uppdaterade projektplanen.

Säkerhet och kapacitet

Helsingfors metro har opererat i över fyrtio år utan allvarliga tågolyckor. Det har förekommit ett fåtal fall som kan klassificeras som "nära ögat". Den mycket låga olycksfallsnivån är personalens förtjänst. Den tekniska tillförlitligheten har tidigare varit tillräcklig, men enligt bedömningen försämrats den avsevärt under de kommande åren. Det är visserligen svårt att exakt förutsäga denna utveckling.

Säkerhetsnivån bör dock förbättras, eftersom en olycka som drabbar en stor trafikenhet i allmänhet har stora konsekvenser. Förnyelsen av tågkontrollsystemet följer de krav som allmänt tillämpas i Europa på nya system för säkerhetsanordningar för tung bantrafik och de leder till en betydande höjning av säkerhetsnivån.

Vid beredningen av projektplanen har man också bedömt hur en eventuell försämring av metrons servicenivå, det vill säga tillförlitlighet och punktlighet, skulle inverka på passagerarantalet och därigenom på biljettintäkterna och de samhällsekonomiska kostnaderna.

Huvudstadsregionens rörformade metrolinje är utsatt för störningar och det är svårt att ersätta dess kapacitet med undantagsarrangemang, i synnerhet på de mest belastade avsnitten. Det är nödvändigt att förnya metrons infrastruktur för att trygga metrons funktionssäkerhet och upprätthålla regionens livskraft.

Den viktigaste förnyelsen inom kapacitetsprojektet är förnyelsen av systemet för tågkontroll. Det nuvarande trafikstyrningssystemet togs i bruk 2015–2022 och med stöd av det nya systemet för tågkontroll kan turtätheten ökas från nuvarande 150 sekunder till 120 sekunder och genom ytterligare investeringar till 100 sekunder. Med två linjer kan således vardera linjens nuvarande turtäthet ökas från 5 minuter först till 4 minuter och i framtiden vid behov till 3 minuter och 20 sekunder. Detta förkortar passagerarnas genomsnittliga väntetider och gör metron mer lockande. En ökad turtäthet minskar också det maximala antalet passagerare per metrotåg under rusningstid och har därmed en positiv inverkan på passagerarupplevelsen.

Enligt trafikmodellerna skulle den nuvarande turtätheten på 150 sekunder vara tillräcklig ungefär till 2060-talet, men när systemet för tågkontroll förnyas är det ändamålsenligt med beredskap för en efterfrågan som överskrider prognosen.

Organisation och samarbete

Projektet styrs av en samarbetsgrupp med representanter från Esbo stad, HST, HRT, Länsimetro Oy och Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab. Samarbetsgruppen svarar för beredningen av projektets beslut i enlighet med de mål som städerna uppställt. Samarbetet definieras av ett planeringsavtal mellan Esbo stad och HST, samt av övriga nuvarande och framtida avtal om genomförandeprojekt och kostnadsfördelning.

Projektet har en betydande inverkan på driften och alla metrons funktioner. Vid den fortsatta planeringen och genomförandet ska det säkerställas att projektet uppfyller de olika parternas krav. I genomförandet av projektet deltar flera olika aktörer, och därför är det viktigt att säkerställa en lyckad hantering av gränssnitten mellan de olika delheterna samt av de ändringar som krävs i det nuvarande systemet och affärsfunktionerna.

För att hantera ovan nämnda gränssnitt och förändringar bildas i genomförandeskedet en så kallad integrationsorganisation som en del av beställarens organisation. Vid beredningen av projektet sörjer man för integrationen såväl mellan det nuvarande systemet och de nya delhelheterna som mellan de kommande nya M400-tågen och det nya tågkontrollsystemet. Organiseringen av projektets genomförandefas pågår och kommer att utvecklas under 2025.

Esbo fullmäktige har för Esbo stads del anvisat ansvaret för genomförandet av projektet till Länsimetro Oy. i vars ägo och balansräkning metrons infrastruktur i Esbo också tidigare har genomförts. Kapaciteten och investeringen finansieras av Länsimetro Oy:s sida antingen med lån eller med finansieringsvederlag av städerna. Finansieringsvederlaget har beaktats i stadens investeringsprogram.

Projektets kostnader

Projektet genomförs som ett gemensamt projekt mellan Helsingfors och Esbo städer. Projektplanens totala pris utan mervärdesskatt för bägge städerna är sammanlagt 155 900 000 euro.

Kostnadsförslaget för projektet fördelar sig på projektkostnader, anskaffning av ett system för tågkontroll och ett radionät samt ändringar i det nuvarande systemet. Dessutom har man en separat riskreservering på cirka 7 procent.

Största delen av kostnaderna består av arbete som utförs av beställarens projektarbetare, externa experter samt av beställarens andra affärsenheter, såsom underhåll och trafik.

Kostnaderna för anskaffning av tågkontrollssystemet består av kontrollrum, spår och materiel. Kostnaderna för systemet för tågkontroll påverkas av leverantörens prisnivå, av avgränsningen av arbetet och ansvaren, av stödet av beställarens organisation samt av kravspecifikationernas och utgångsuppgifternas ändamålsenlighet. År 2022 godkände fullmäktige ett kostnadsförslag på sammanlagt 115 240 000 euro enligt prisnivån i augusti 2022. Enligt indexnivån i maj 2025 och med hänsyn till realiserade kostnader är det godkända kostnadsförslaget 124 100 000 euro. De största anbuderna som behövs för genomförandet av projektet lämnades i juni-juli 2025, och efter att de tagits emot har projektplanens kostnadskalkyl uppdaterats. Den nya kostnadskalkylen är 155 900 000 euro.

Kostnadsökningen på 31 800 000 euro består av de förhöjda anbudspriserna och de nya risker och uppgifter som fördes fram under upphandlingsförhandlingarna och som beställaren ansvarar för enligt följande:

- Kostnader för planerings- och upphandlingsfasen 7 100 000 euro

- Anskaffningspriset för tågkontrollsystemet och radionätet samt ändringar i det nuvarande systemet sammanlagt 10 900 000 euro
- Arbeten som beställaren ansvarar för 3 800 000 euro
- Beställarens projektuppgifter 11 100 000 euro
- Minskning av riskreserveringen –1 100 000 euro

Upphandlingsfasen gick sex månader över den ursprungliga tidsplanen. Bland annat preciserades utgångsuppgifterna om nuläget och upphandlingsdokumentationen preciserades utifrån förhandlingarna. Detta medförde ökade kostnader på cirka 7 000 000 euro, inklusive cirka 1 500 000 euro som uteblivit ut den ursprungliga projektplanen och som använts för projektplanering åren 2020–21. Vid planeringen under upphandlingsfasen har man kunnat minska den risk som ingår i anbudet och i genomförandefasen.

Av kostnadsökningen förklaras cirka 10 900 000 euro av de förhöjda anbudspriserna (tågkontrollsystem, ändringar i det nuvarande systemet (ställverk) och radionät). Prisen på teknikprodukter har ökat snabbare än det allmänna kostnadsindexet som projektet tillämpar.

Under upphandlingsförhandlingarna har ansvarsfördelningen mellan beställaren och leverantörerna preciserats, vilket har lett till att förståelsen för de åtgärder som beställaren förutsätts vidta har ökat. Detta har lett till att beställarens kostnads kalkyl för arbetet i genomförandefasen har ökat med cirka 3 800 000 euro.

Under upphandlingen identifierades nya uppgifter och risker i anslutning till integrationen av olika system. Beställaren bereder sig på att hantera dem med tillräckliga resurser i beställarens projektuppgifter. Dessa står för cirka 11 000 000 euro av kostnadsökningen. Dessa insatser av beställaren har minskat kostnaderna och riskerna i leverantörernas anbud.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 302

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1

godkänner uppdateringen (september 2025) av projektplanen för genomförandet av tågkontrollen i anslutning till utvecklingen av metrons tillförlitlighet och kapacitet så att projektets totala moms fria pris för Esbo stads del är högst 52,9 miljoner euro.

2

konstaterar att ansvaret för genomförandet av projektet för Esbo stads del kvarstår hos Länsimetro Oy och investeringen finansieras via Länsimetro Oy.

3

konstaterar att genomförandet av projektet förutsätter att Helsingfors och Esbo stadsfullmäktige fattar motsvarande beslut om godkännande av den uppdaterade projektplanen.

Behandling

Ärendet behandlades efter paragraf 322.

Olli Isotalo och Ari Konttas avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades och beslut fattades (styrelsemedlemmar i Kiinteistö Oy Matinkylän Lukio, 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

- 1 Salassa pidettävä, Hankesuunnitelma V6.2, (JulKL (621/1999) 24.1 § 17
- 2 Salassa pidettävä, Liite 1 METKA metron nykytilan kuvaus, JulKL (621_1999) 24.1 § 17
- 3 Salassa pidettävä, Liite 2 METKA tavoitteet, JulKL (621_1999) 24.1 § 17
- 4 Salassa pidettävä, Liite 3 Junakulunvalvonnan tekninen toteutus, JulKL (621_1999) 24.1 § 17
- 5 Salassa pidettävä, Liite 4
METKA_metron_kysynta_ja_automaation_kehityspolku V3.7, JulKL (621_1999) 24.1 § 17

Tilläggsmaterial

För kännedom

Ordningsnummer 4141/02.08.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 151

§ 151

Godkännande av ett aktieägaravtal om Västbanan Ab

Beredning och upplysningar:
Nieppola Tommi
Hokkanen Torsti
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

1
godkänner aktieägaravtalet om Västbanan Ab, Esbo stads
finansieringsåtagande enligt bilagan till avtalet och övriga därtill hörande
bilagor

2
godkänner de aktieäggande kommunernas åtagande att finansiera den
andra fasen av byggandet av Västbanan i den form som anges i bilagan

3
bemyndigar stadsdirektören att göra smärre tekniska preciseringar i
aktieägaravtalet och dess bilagor och att underteckna aktieägaravtalet
och därtill hörande bilagor, förutsatt att de övriga parterna i
aktieägaravtalet godkänner handlingarna med motsvarande innehåll
och att alla de aktieäggande kommunerna också godkänner
finansieringen av banprojektets andra fas i den form som anges i
bilagan samt

4
befullmäktigar stadsstyrelsen att godkänna sådana ändringar i
aktieägaravtalet och dess bilagor som relativt sett inte har någon
betydande inverkan på Esbo stads finansieringsandelar eller de
aktieäggande kommunernas totala finansieringsansvar.

5
fastslår som sin åsikt att klimatneutral (klimatvänlig) betong och stål ska
användas vid byggandet av Västbanan för att minimera
klimatutsläppen,

6

fastslår som sin åsikt att alla tänkbara lindringsåtgärder bör vidtas för att minska banprojektets skador på naturen och för att trygga ekologiska förbindelser,

7

inleder omedelbart en utredning om kompensation för banprojektets skador på naturen i Esbo och drar upp riktlinjer för genomförandet av ekologisk kompensation när utredningen är klar.

Behandling

Stadsmiljödirektör Olli Isotalo avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades (medlem i styrelsen för Västbanan Ab, 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Ledamot Kajava avlägsnade sig på grund av jäv medan ärendet behandlades, ersattes av ersättare Ari Ampuja (på grund av en närståendes markinnehav på den planerade järnvägssträckan enligt 28 § 2 mom. i förvaltningslagen, samt 97 § 1 mom. i kommunallagen).

Gestrin lämnade understödd av Nurminen m.fl. följande förslag till förkastande:

Fullmäktige förkastar aktieägaravtalet för Västbanan Ab och beslutar att Esbo inte deltar i Västbaneprojektet på grund av dess stora risker och negativa effekter på ekonomin och miljön.

Saita lämnade understödd av Karimäki följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att den ekologiska kompensationen för Västbanans skador på naturen i Esbo genomförs fullständigt baserat på utredningen om kompensation.

Efter avslutad diskussion presenterade ordföranden ett sammandrag av de förslag som lämnats under diskussionen och föreslog att mötet först behandlar förslaget till förkastande och därefter, om inte förslaget avslagits, förslaget till hemställan. Fullmäktige godkände enhälligt ordförandens förslag till behandlingsordning.

Behandling av Gestrins förslag till förkastande

Ordföranden föreslog att de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar "ja" och de som understöder Gestrins förslag till förkastande röstar "nej". Fullmäktige godkände ordförandens förslag.

Vid omröstningen godkände fullmäktige stadsstyrelsens förslag med 49 röster mot 26. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Behandling av Saitas förslag till hemställan

Ordföranden frågade om Saitas förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom förslaget rönste motstånd, konstaterade ordföranden att mötet måste rösta.

Ordföranden föreslog att de som understöder Saitas förslag till hemställen röstar ”ja” och de som motsätter sig förslaget röstar ”nej”. Fullmäktige godkände ordförandens förslag.

Fullmäktige förkastade Saitas förslag till hemställen med 36 röster mot 38 och 1 blank. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes.
Följande ledamöter reserverade sig mot beslutet:
Löyttyniemi Meri
Gästrin Eva-Lena
Järvenpää Kaarina
Saarentaus Elina
Cederlöf Karin
Gestrin Christina
Nevanlinna Risto
Stähle Julia
Miettinen Anja
Punttila Päivi

Motiveringar till avvikande mening bifogas, § 151, bilaga nr 19 i protokollet.

Redogörelse

Betydelse av utvecklingen av spårtrafiken

Trafiken är en betydande orsak till växthusgasutsläpp. Urbaniseringen, stävande av klimatförändringen, kraven på hållbar utveckling och ekonomiska orsaker förutsätter nya lösningar för mobilitet och logistik. Trafiksystemet måste utvecklas kraftigt och i trafiken måste man övergå till hållbara färd sätt. En del lösning vore att trafik flyttar till järnvägen.

En utgångspunkt för utveckling av spårtrafiken och nya, snabba spår förbindelser är en mer förutsägbar trafiksystemplanering, större investeringar i infrastrukturen än tidigare och snabbare uppnående av samhälleliga fördelar som investeringarna medför.

Områdenas och regionernas närbarhet är en central faktor för Finlands konkurrenskraft och framgång. Stora banprojekt har positiva effekter på ekonomisk tillväxt, inkomstfördelning, pendlingsregioner, stadsstrukturer och miljö. Snabba spår förbindelser ökar arbetskrafts rörlighet, förbättrar närbarhet och allmänna verksamhetsförutsättningar för städernas näringsliv, utvidgar pendlingsregioner, främjar invånarnas välfärd, förbättrar och skapar gynnsamma platser för boende och företag samt förbättrar förutsättningar för bostadsproduktion till skäligt pris.

Västbanan Ab:s projektbolagsmodell är ett nytt sätt att planera, genomföra och finansiera stora baninvesteringar för hela samhällets bästa.

Västbanan skapar nya järnvägsorter, förbättrar Finlands förbindelser till Europa och uppfyller kraven för det europeiska TEN-T-transportnätet på sträckan Helsingfors–Åbo.

Västbanan Ab:s aktieägaravtal

Förhandlingsresultatet om ett aktieägaravtal för Västbanan Ab godkändes i förhandlingar mellan staten och kommunerna 31.10.2025. Det innebär att staten och kommunerna kan besluta om övergång till projektets byggfas. I byggfasen utarbetas en byggplan för järnvägen mellan Esbo och Kuppis. Det byggs en ny bana mellan Esbo och Lojo samt ett andra spår på banavsnitten Salo–Hajala och Nunna–Kuppis.

Kommunernas ekonomiska ansvar är avgränsade och tydliga. Ett eventuellt EU-stöd gynnar alla aktieägare. Kommunernas bokföringsförfaranden har beaktats i förhandlingarna och de beaktas när kommunerna fattar beslut.

Enligt aktieägaravtalet har parterna för avsikt att närmare avtala om bolagets förvaltning, finansiering och beslutsfattande, om ägande och överlåtelse av bolagets aktier och om rättigheter och skyldigheter i anslutning till dem samt om aktieägarnas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter såsom det har avtalats i aktieägaravtalet. Det nya aktieägaravtalet ersätter det ursprungliga aktieägaravtalet mellan bolaget och aktieägarna om ett planeringsprojekt, jämte ändringar.

I aktieägaravtalet och dess bilagor avtalas om byggprojektets första fas och om aktieägarnas finansieringsansvar. Aktieägarna är medvetna om att kapitalisering av projektet innebär en ekonomisk risk. Den egendom som bolaget planerar och bygger överförs till statens bannät som förvaltas av Trafikledsverket så snart som möjligt efter att den färdiga helheten har fått starttillstånd och Trafikledsverket har förutsättningar att ta emot egendomen.

Det totala kostnadsförslaget för den första fasen av Västbanan är 1,32 miljarder euro. Kommunernas andel av finansieringen är 33 procent och statens 67 procent. Kommunerna förbinder sig till den första fasen med sammanlagt 400 miljoner euro och staten med 400 miljoner euro. Dessutom ges Västbanan Ab rätt att skaffa främmande kapital till ett belopp av högst 520 miljoner euro. Kommunernas finansieringsandel på 400 miljoner euro realiseras närmare den tidpunkt då banan blir färdig och fördelarna av investeringen realiseras. Finansieringen har periodiserats enligt kommunernas önskemål. Esbo stads betalningsandel för projektets första fas (170 000 000 euro) kommer att fördelas över flera år. Aktieägarna åtar sig att täcka kostnaderna för byggprojektet i enlighet med villkoren i aktieägaravtalet och dess bilaga.

Av en eventuell kostnadsökning och kostnaderna för finansieringen av främmande kapital är statens andel 67 procent och kommunernas andel 33 procent. Aktieägarna finner det viktigt att bolaget aktivt följer projektets kostnadsutveckling och minimerar riskerna för en kostnadsökning.

I projektets andra fas är avsikten att bygga avsnitten Lojo–Salo och Hajala–Nunna. Kommunerna avtalade också 3.9.2025 att den andra fasen ska finansieras med 300 miljoner euro. Till denna del är det fråga om en option som kommunerna erbjuder staten, enligt vilken kommunerna deltar i byggandet av den andra fasen med sammanlagt 300 miljoner euro, om staten före år 2031 beslutar om den investering och finansiering som byggandet av den andra fasen förutsätter. I de förhandlingar med staten som nu avslutats behandlades inte denna option för byggande av den andra fasen, men detta avtal mellan kommunerna om eventuell finansiering i den andra fasen föreläggs kommunernas fullmäktige för godkännande samtidigt. Avtalet mellan kommunerna framhäver deras syn på att banans fulla nytta realiseras först när hela banförbindelsen är färdig. För kommunerna har det vid förhandlingarna varit viktigt att främja planeringen av byggandet av hela banan i syfte att uppnå kostnadsbesparingar och förbättra projektets berättigande till EU-stöd och byggberedskapen.

För kommunerna är det också viktigt att styrningen av bolaget Västbanan, som bygger banan, är tydlig. För projektet ansvarar bolagets styrelse, till vilken kommunerna också utser medlemmar. En tydlig styrning säkerställer projektbolagets verksamhetsförutsättningar och möjliggör ekonomiskt och funktionellt nyttiga innovationer vid genomförandet av projektet. Dessutom är det väsentligt med tydliga noteringar om ansvarsfördelningen under byggtiden mellan projektbolaget och Trafikledsverket, som förvaltar statens bannät.

Aktieägaravtalet träder i kraft när det har undertecknats av alla parter.

Finansieringsåtagandet och dess fördelning på delprojekt

Det kostnadsförslag på 1319,9 miljoner euro som ligger till grund för fördelningen av aktieägarnas finansiella åtaganden ska fördelas på delprojekten enligt följande:

Esbo–Hista (byggande 310 miljoner euro, byggplanering 9 miljoner euro)

Hista–Vichtis (byggande 139 miljoner euro, byggplanering 4 miljoner euro)

Vichtis–Lojo (byggande 510 miljoner euro, byggplanering 14 miljoner euro)

Salo–Hajala (byggande 140 miljoner euro, byggplanering 8 miljoner euro)

Nunna–Kuppis (byggande 120 miljoner euro, byggplanering 3 miljoner euro)

Lojo–Salo (byggplanering 48 miljoner euro)

Hajala–Nunna (byggplanering 15 miljoner euro)

De aktieägande kommunernas förhandlingsresultat om finansiering av Västbanan

Kommunerna förbinder sig till den första fasen med sammanlagt 400 miljoner euro. Kommunerna förbinder sig till den andra fasen med sammanlagt 300 miljoner euro, förutsatt att staten beslutar om

genomförandet före utgången av år 2031. Nyttan av Västbanan realiseras fullt ut först när hela banförbindelsen är färdig.

Finansieringen fördelas mellan kommunerna enligt följande:

	Första fasen	Andra fasen	Totalt
Salo	27 000 000 (6,75 %)	25 000 000 (8,33 %)	52 000 000 (7,43 %)
Lojo	30 000 000 (7,50 %)	22 000 000 (7,33 %)	52 000 000 (7,43 %)
Vichtis	28 000 000 (7,00 %)	17 000 000 (5,67 %)	45 000 000 (6,43 %)
Kyrkslätt	15 000 000 (3,75 %)	11 000 000 (3,67 %)	26 000 000 (3,71 %)
Åbo	130 000 000 (32,50 %)	132 500 000 (44,17 %)	262 500 000 (37,50 %)
Esbo	170 000 000 (42,50 %)	92 500 000 (30,83 %)	262 500 000 (37,50 %)
Kommunerna sammanlagt	400 000 000	300 000 000	700 000 000
Staten	400 000 000	-	-

Den ovannämnda kostnadsfördelningen är ett resultat av förhandlingar mellan kommunernas ledande tjänsteinnehavare. I siffrorna beaktas inte eventuella EU-stöd som anvisas projektet.

Västbanans ekonomiska konsekvenser är positiva för Esbo, i synnerhet för skapandet av nya arbetstillfällen och byggandet av bostäder längs spårförbindelsen. Redan stadens intäkter från försäljning av mark i Hista täcker enligt stadsteknikcentralens bedömning Esbo stads finansieringsandel.

Västbanan stöder uppnåendet av flera av målen i Berättelsen om Esbo, målen för genomförandet av stadsbanan och målen för generalplanen för norra och mellersta Esbo.

Västbanan är förenlig med både stadens klimatmål och de nationella klimatmålen. Enligt Berättelsen om Esbo styr staden byggandet särskilt till områden med goda kollektivtrafikförbindelser för att spara naturen och minska utsläppen. Enligt Berättelsen om Esbo skapar staden förutsättningar för genomförande av framtidens banprojekt.

Västbanan genomför Berättelsen om Esbo. Byggandet av de första delprojekten kan inledas tidigast i slutet av år 2027.

Västbanans betydelse och konsekvenser för Esbo

Möjligheterna till utveckling av markanvändningen längs Västbanan

Västbanan ingår i landskapsplanen och i Esbos generalplan. För utvecklingen av markanvändningen i Esbos generalplan 2060, som är i förslagsskedet, är en utvecklingskorridor längs Västbanan av central betydelse. I den lagakraftvunna generalplanen för norra och mellersta Esbo ingår en reservering för området vid Hista station och den planerade järnvägen. Utredningsplanen för Västbanan bygger för Esbos del på denna generalplan.

I den aktuella generalplanen för hela Esbo anvisas områden för utveckling av markanvändningen i Myntbacken-Forsbacka och det yttre influensområdet kring Hista station. Detaljplaneringen av stationernas omgivning förutsätter dock ett beslut om genomförande av Västbanan.

Detaljplaneringen av och byggandet i stationernas omgivning infaller under de följande årtiondena. Om genomförandet av Västbanan framskrider, programmeras först markanvändningsplaneringen av Hista och det omgivande området så att byggandet kan inledas på 2030-talet. I Myntbacken reserveras till en början endast plats för en station. Markanvändningsplaneringen och byggandet i området infaller först flera decennier efter Hista, om behov uppstår.

I Esbos generalplan tas inte ställning till tidsplanen för Västbanan, utan den anvisar möjligheter som Västbanan erbjuder att utveckla markanvändningen och hållbar mobilitet västerut under de kommande årtiondena. Om det inte nu beslutas om byggandet av Västbanan, lönar det sig att ha allmänna reserveringar för byggandet under kommande årtionden, enligt landskapsplanen. Ett beslut att inte bygga Västbanan skulle innebära att detaljplaneringen på 2030-talet i stället för Västbanans utvecklingskorridor riktas mer åt andra håll och en snabbare ökning av exploateringen i de befintliga höghus- och småhusområdena. Trycket att bygga i riktning Kalajärvi-Viskärr, där det också är dyrt att bygga kommunalteknik, ökar. I Hista erbjuds en stor potential för småhus med god nåbarhet och nära naturen. I vilket fall som helst planläggs hela Esbo under den innevarande fullmäktigeperioden och även därefter balanserat och med kontroll över tillväxten, enligt den nya Berättelsen om Esbo.

Hista och dess närområde möjliggör, på generalplanens noggrannhetsnivå, cirka 850 000 m² våningsyta bostäder, vilket innebär cirka 17 000 invånare. Ungefär hälften av detta vore småhus. För arbetsplatser möjliggörs cirka 220 000 m² våningsyta, tillräckligt för cirka 4 700 arbetstillfällen. Siffrorna preciseras i den noggrannare planeringen och detaljplaneringen, eftersom bland annat områdenas naturvärden ska beaktas.

Omgivningen kring Myntbackens station möjliggör, på generalplanens noggrannhetsnivå, cirka 540 000 m² våningsyta bostäder, vilket innebär cirka 10 000 invånare. Ungefär hälften av detta vore småhus. För arbetsplatser möjliggörs preliminärt cirka 40 000 m² våningsyta, tillräckligt för cirka 800 arbetstillfällen. Myntbacken förekommer i planerna som en stationsreservering och i generalplanen som en möjlighet för framtiden.

En långsiktig utveckling av städer och samhällen kräver beredskap inför framtiden. Berättelsen om Esbo betonar kontroll av tillväxten. I flera decenniers tidsperspektiv kommer Esbo att fortsätta att växa, även om tillväxttakten avtar. Därför är det viktigt att också reservera nya bebyggelseområden vars närhet baserar sig på hållbara trafikslag.

I Hista och senare i Myntbacken är det möjligt att planera och bygga mångsidiga och attraktiva bostadsområden med ett rikligt urval tjänster och arbetsplatser. Utanför de tätare bebyggda stationsområdena erbjuder stationernas närmaste omgivning rikligt med möjligheter till småhusbebyggelse. Resande med ett hållbart trafikslag på 26 minuter till Helsingfors centrum möjliggör attraktiva boendemiljöer som uppnås med högklassig planering.

Längs hela järnvägen mellan Esbo och Åbo har följande fördelar konstaterats utifrån konsekvensbedömningarna: regionernas närhet förbättras, markanvändningen effektiviseras, köpkraften ökar och nya investeringar uppstår. Den samhällsekonomiska kalkylen är alltså positiv. Förhållandet mellan nytta och kostnader enligt Eu:s stödkriterier är 1,41, det vill säga projektets socioekonomiska nytta har bedömts vara större än kostnaderna.

En bandliknande och nåbar samhällsstruktur längs Västbanan stärker utvecklingen i hela västra Nyland, vilket särskilt gynnar Esbo, som får en helt ny utvecklingskorridor. Områden vars närhet förbättras blir attraktivare för boende och näringsliv. Ur företagens synvinkel innebär en ökad närhet att tillgången på arbetskraft ökar och tjänsteresornas kostnader minskar. I Histas stationsområde och i synnerhet söder om det är det möjligt att utveckla ett bra och lockande företagsområde, vilket det finns beredskap för i Esbos generalplan. En möjlighet kunde vara att ekoindustriklustret, som leds av Helsingforsregionens miljötjänster, utvecklas till ett större kluster för kretsloppsekonomi.

I Esbo stärks projektets inverkan på fastighetsmarknaden av de betydande målen för utveckling av markanvändningen i stationeringsregionerna. Mest nytta av hela projektet drar fastighetsmarknaden i Esbo, Lojo och Vichtis, pendlingstrafiken i Helsingfors, Esbo och Vanda, företagen i Åbo, Salo, S:t Karins, Lojo och Vichtis samt den regionala ekonomin i Nyland.

När Västbanan och stationsområdena har byggts stärks Esbo centrum roll som en väl nåbar knutpunkt i Esbo och i hela västra Nyland. Den förbättrade närheten leder till att Esbo centrum kan utvecklas vid sidan av andra stadscentrum som ett attraktivt område, vilket för sin del förbättrar traktens rykte och förebygger segregering.

Utgifter och inkomster vid byggande av stationers omgivningar

De egentliga utgifterna för byggande av banan fördelas mellan aktieägarna enligt vad som redogjorts ovan. De aktieägarande

kommunerna svarar för kommunalteknik och gator och behövlig serviceinfrastruktur i anslutning till markanvändningen vid stationerna i respektive kommun. Staden får inkomster av försäljning av mark med detaljplan samt av markanvändningsersättningar vid detaljplanering av privatägd mark.

Utgifterna och inkomsterna har beräknats på storleksklassnivå med generalplanens noggrannhet. I detta skede är de mycket osäkra. Kalkylerna preciseras vid noggrannare planering och planläggning av områdena kring stationerna. Enligt aktuella beräkningar överstiger stadens inkomster i Hista utgifterna för infrastruktur. Inkomsterna av försäljningen av mark för bostäder och markanvändningsersättningarna uppskattas till 250–370 miljoner euro beroende på om myren Kiimassuo, som ligger nära stationen, bebyggs eller bevaras som en "oas" och hur mycket området exploateras. Vilket alternativ som väljs och hur mycket området exploateras bestäms i detaljplaneringen. Kommunaltekniken beräknas kosta cirka 120–130 miljoner euro. Det inbegriper inte byggande av service, det vill säga skolor, daghem och idrottsplatser, och inte heller till exempel kostnaderna för en planskild anslutning och en station i Hista. Genomförandet av dem finansieras för sin del av intäkterna av kommunalskatten, fastighetsskatten och samfundsskatten som betalas av invånarna och företagen i Hista.

I nya områden måste det planeras och genomföras de tjänster invånarna behöver. Deras innehåll, belopp och kostnader preciseras i följande planeringsfaser. Om Väsbanans stationsområden inte byggs, måste det i framtiden produceras tjänster för den nya befolkningen någon annanstans. I det avseendet är tjänsterna kostnadsneutrala med hänsyn till befolkningens placering på denna noggrannhetsnivå.

Trafik och mobilitet

Västbanan möjliggör, förutom fjärrtrafik, ny närtrafik västerut från Esbo. Med den nya järnvägen kommer man till Hista, Veikkola i Kyrkslätt, Vichtis och Lojo. Restiderna från Helsingfors är: Hista 26 minuter, Veikkola 31 minuter, Vichtis 37 minuter och Lojo 44 minuter. Som jämförelse är restiden med metro från Helsingfors till Mellungsbacka eller Nordsjö cirka 25 minuter och till Stensvik cirka 35 minuter. Restiden med bil från Helsingfors centrum till Hista är idag cirka 30–55 minuter beroende på rusningen. Restiden från Böle till Hista med tåg är 21 minuter och med bil cirka 22–40 minuter. Det är sannolikt att restiden med bil kommer att bli längre när Helsingforsregionen växer och rusningen ökar.

Mellan Helsingfors och Åbo kunde det under rusningstid gå ett expresståg i timmen i vardera riktningen. Turtätheten för närtågen till Lojo och Vichtis kunde vara en halv timme hela dagen. Turtätheten för närtågen till Veikkola, och även till Hista, kunde vara fyra närtåg i timmen.

Långväga trafik västerut från Esbo och trafiken till de västliga bostadsområdena baserar sig för närvarande på Åboleden och fordonstrafik. Åboledens kapacitet är ställvis begränsad och vägen är ibland kraftigt överbelastad i rusningstid eller vid en olycka. Det är svårt att utveckla ny markanvändning med hjälp av Åboleden utan en järnväg. Byggandet av Västbanan är en förutsättning för hållbar mobilitet och för att stationsområdena Hista och Myntbacken ska kunna byggas.

Miljöverkningar

Stora infrastrukturprojekt skadar oundvikligen miljön åtminstone lokalt, men i en bedömning av hela projektet jämte och dess verkningar för miljön, även de mer omfattande helhetseffekterna, ska ett projekt vara hållbart.

Västbanans klimatverkningar består av livscykelutsläpp, utsläpp under byggande, trafikens klimatpåverkan, tågtrafikens klimatverkningar och järnvägens verkningar på samhällsstrukturen.

Utsläppen under den kalkylerade livscykeln (50 år) utgör på årsnivå cirka 0,06 procent av Finlands årliga utsläpp. Jämfört med tidigare bedömningar beräknas utsläppen under byggtiden gå att minska ytterligare också med nuvarande metoder med cirka 36 procent och i framtiden med upp till 80 procent.

Järnvägen är ett utsläppssnålt och energieffektivt transportsätt. Västbanan möjliggör ny bebyggelse med hållbar spårtrafik och tätare boende i stationsområdena. Fördelar med en tät samhällsstrukturer jämfört med glesbygd har påvisats.

I Esbo måste skog avverkas både på bansträckningen och i stationsområdena. I synnerhet i Myntbacken har det vid generalplaneringen identifierats värdefulla naturtyper som bör beaktas i den noggrannare planeringen och detaljplaneringen och markanvändningen ska anpassas till dem.

Också de ekologiska förbindelser som korsar bansträckningen eller ligger nära byggområden ska tryggas. För kritiska ekologiska förbindelser behövs det broar eller vägportar som beaktar det lokala artbeståndets behov. När marknaden för naturvärden utvecklas och kompensationer tas i bruk i framtiden är det möjligt att i samband med projektet Västbanan undersöka kompensation av naturvärden som försvinner på grund av byggande genom att skydda och återställa natur på annat håll.

En utredning om projektets verkningar på miljön har gjorts både vid utredningsplaneringen och den detaljerade banplaneringen. För hela projekthelheten har det gjorts en miljökonsekvensbedömning (MKB).

Verkningar av Västbanan på riksnivå

Den nya banan skapar snabbare och smidigare förbindelser samt förkortar restiden från stationsorterna till huvudstadsregionen och skapar en pendlingsregion med 1,5 miljoner invånare i sydvästra Finland.

Banan möjliggör 15 nya stationer för närtågstrafik mellan Helsingfors och Åbo. Banan möjliggör därmed ny närtågstrafik för en halv miljon invånare. Närtågstrafiken från Lojo, Vichtis och Kyrkslätt minskar rusningen i huvudstadsregionens vägtrafik. Tåget blir allt mer ett genuint alternativ.

Kustbanan har även i fortsättningen en viktig roll i regionen, men byggandet av Västbanan erbjuder betydande samhällsekonomiska fördelar överallt mellan Helsingfors och Åbo och det skapas en ny utvecklingskorridor med närtågstrafik mellan Esbo och Salo. En klar förbättring av Kustbanans servicenivå skulle kräva satsningar i miljardklass, med vilka betydande hastighetsökning och passagerarpotential dock ännu inte uppnås.

Västbanan är en del av stomnätsskorridoren Skandinavien-Medelhavet i det europeiska transportnätet TEN-T. Syftet med TEN-T är att främja människornas och varornas rörlighet i Europa smidig och sömlöst. Finland har redan fått EU-stöd för hälften av planeringskostnaderna. För byggande beviljar EU högst 30 procent.

Enligt Trafikledsverkets uppskattningar kommer antalet närtågresor i framtiden att vara upp till sju miljoner per år. Största delen av dessa resor äger rum på det nya banavsnittet mellan Helsingfors och Lojo.

Västbanan Ab har låtit utföra en analys av projektets verkningsfullhet. Sammanfattning av analysen:

[TTJ Vaikuttavuusanalyysi 28 2 2023.pdf](#)

Boston Consulting Group har uppskattat att Västbanan kommer att leda till privata investeringar i influensområdet på upp till sex miljarder euro. Investeringarna riktas till de stora städerna i banans ändor, men helt ny samhällsstruktur byggs i de områden som inte har järnväg ännu.

Planeringssituationen och tidsplanen för genomförandet

I utredningsplanen studeras järnvägens placering, områdesbehov och förhållande till den omgivande markanvändningen. I miljökonsekvensbedömningen (MKB) bedöms banprojektets verkningar på naturen, den byggda miljön, människans hälsa och välfärd samt på användningen av naturresurser.

Transport- och kommunikationsverket godkände utredningsplanen för genbanan Esbo–Salo 13.1.2025. Utredningsplanen gäller avsnitten Esbo–Hista och Hista–Salo.

Den detaljerade järnvägsplaneringen pågår under ledning av Västbanan Ab. I denna planeras banans noggrannare läge och de områden som behövs för järnvägen så noggrant att de kan märkas ut i terrängen. Järnvägsplanen för avsnittet Esbo–Hista har färdigställts och lagts fram offentligt. Därefter börjar beslutsprocessen för godkännande av planen. Även järnvägsplanen för avsnittet Hista–Lojo har färdigställts beslutsprocessen för godkännande av planen börjar. Järnvägsplanerna godkänns av Transport- och kommunikationsverket och är i kraft i fyra år.

Efter byggbeslutet utarbetas en detaljerad byggplan. Byggplaneringen kan inledas när järnvägsplanerna till tekniska delar har färdigställts. Inlösen av behövliga markområden och fastigheter blir aktuellt efter investeringsbeslutet. Planering, byggande och ibruktagande av Västbanan schemaläggs till åren 2026–2034. Ibruktagande och testning av banan kan inledas under de sista byggåren.

En ny tågförbindelse mellan Helsingfors och Åbo ingår i regeringsprogrammet och först ska avsnitten Esbo–Lojo och Salo–Kuppis byggas. Västbanan Ab har som mål att inleda byggplaneringen av hela sträckan år 2026 och byggandet har man tänkt att ska inledas år 2027 på avsnitten Esbo–Hista och Salo–Hajala. Avsnittet Esbo–Hista blir enligt tidsplanen färdig 2031 och avsnittet Hista–Vichtis–Lojo år 2032.

Tidtsplanen för byggandet av första fasen presenteras på Västbanan Ab:s projektsidor:

[Länsirata Oy – ensimmäisen rakentamisvaiheen aikataulu, pdf](#)

Aktieägarnas enhälliga beslut om riktat förvärv av Helsingfors aktier

Aktieägarnas enhälliga beslut om riktat förvärv av Helsingfors aktier behandlas senare separat av stadsstyrelsens koncern- och lokalsektion.

I aktieägaravtalet 4.12.2020 om planeringsprojektet för Västbanan avtalades att finansieringsåtagandena och de proportionella andelarna inte ger upphov till någon presumtion om finansiering av senare byggfaser eller om villkoren för dem. För aktieägarna uppstod inte en skyldighet att finansiera byggnadsfasen, utan man avtalade att beslut om finansiering av byggnadsfasen fattas separat.

Helsingfors stad har beslutat att avstå från sina aktier och deltar inte i Västbanans byggfas. I enlighet med aktieägaravtalet om planeringsprojektet svarar Helsingfors stad dock för sin del för att planeringsprojektet slutförs och för de förpliktelser som hänför sig till detta.

Det föreslås att Helsingfors stads aktier förvärvas till Västbanan Ab för 1 650 001 euro. Köpesumman bildas enligt en grundavgift som bestäms enligt punkt 3.2.1 i aktieägaravtalet och en utjämningsavgift som bestäms på basis av planeringsprojektets uppskattade kvarkassa.

Beloppet av den utjämningsavgift som ska betalas när avtalet träder i kraft har vid aktieägarnas förhandlingar fastställts på basis av den uppskattade kvarkassan. Utjämningsavgiftens storlek granskas enligt realiseringen när planeringsprojektet avslutas 2027.

Helsingfors stad svarar för överlåtelseskatten på köpesumman för aktierna.

Aktieägarna förbinder sig i köpebrevet till att, om bestämmelserna i aktiebolagslagen tillåter det, fritt eget kapital som investerats i Västbanan Ab kan användas för betalning av en eventuell slutpost av utjämningsavgiften när planeringsprojektet avslutas. Om det i slutkalkylen konstateras att Helsingfors stad den dag köpebrevet träder i kraft har erhållit en för stor utjämningsavgift, ska Helsingfors stad återbetala det överbetalda beloppet till bolaget.

Aktieägarnas enhälliga beslut om en riktad gratisemission

Aktieägarnas enhälliga beslut om en riktad gratisemission behandlas senare separat i stadsstyrelsens koncern- och lokalsektion.

Till följd av den riktade gratisemissionen och registreringen ändras bolagets ägarstruktur enligt följande.

Aktieägare	Ursprungligt antal aktier	Riktad emission (st.)	Nytt antal aktier (st.)	Gammalt ägande (%)	Nytt ägande (%)
Finska staten	394 485	945 515	1 340 000	55,13 %	67,00 %
Åbo stad	102 503	111 997	214 500	14,33 %	10,73 %
Esbo stad	102 503	177 997	280 500	14,33 %	14,03 %
Salo stad	37 402	7 148	44 550	5,23 %	2,23 %
Lojo stad	37 402	12 098	49 500	5,23 %	2,48 %
Vichtis kommun	37 402	8 798	46 200	5,23 %	2,31 %
Kyrksläotts kommun	3 800	20 950	24 750	0,53 %	1,24 %
Sammanlagt	715 497	1 284 503	2 000 000	100,00 %	100,00 %

Den riktade emissionen är gratis för de nuvarande aktieägarna och de aktier som förvärvats av Helsingfors makuleras.

Kommunens verksamhetsområde

Enligt 7 § 1 mom. i kommunallagen sköter kommunen de uppgifter som den har åtagit sig med stöd av självstyrelsen. Dessa uppgifter bildar

kommunens allmänna verksamhetsområde. Principerna för bestämmande av det allmänna verksamhetsområdet styr och avgränsar vilka uppgifter kommunen kan åta sig.

När kommunens verksamhetsområde fastställs ska de allmänna rättsprinciperna för förvaltningen enligt 6 § i förvaltningslagen iakttas. Dessutom anses av hävd att principer som begränsar det allmänna verksamhetsområdet är allmännyttighet, uppgiftens lokala natur, förbud mot stöd av privata intressen, förvaltningens subsidiaritet och arbetsfördelning med andra myndigheter samt förbud mot spekulativ verksamhet.

En utveckling av snabbare spårförbindelser förbättrar stadens nåbarhet och de allmänna verksamhetsförutsättningarna för näringslivet i staden samt utvidgar pendlingsregionen och främjar invånarnas välfärd genom att göra pendlingsförbindelser och övrig mobilitet smidigare. Stora infrastrukturprojekt som Västbanan är också i vidare bemärkelse mycket viktiga för hela Finlands och därmed också för huvudstadsregionens framtida utveckling och konkurrenskraft. Det föreligger således många betydande skäl för staden att äga och finansiera Västbanan Ab. Principen om verksamhetens lokala natur innebär inte att kommunens åtgärder inte får vara till nytta för andra kommuners invånare.

Enligt Västbanan Ab:s bolagsordning ska bolaget utveckla, planera och bygga järnvägsinfrastruktur för samhällets, myndigheternas och aktieägarnas behov samt producera bedömningar av nyttan, olägenheterna och andra konsekvenser i anslutning till den. Det huvudsakliga syftet är inte att ge aktieägarna vinst. Bolagets bransch är planering och byggande av järnvägsinfrastruktur i anslutning till byggprojektet. Bolaget kan göra eller låta göra utredningar för att möjliggöra byggande och utredning av projektets verkningar. Bolagets verksamhet kan inte anses vara rent industriell eller kommersiell och således inte spekulativ.

Bland annat främjar Västbanan livskraft i Esbo och invånarnas välfärd och den har ett klart samband med uppnåendet av kommunens syfte enligt 1 § i kommunallagen. Ägandet och finansieringen av Västbanan Ab hör till kommunens allmänna ansvarsområde.

Reglerna om statligt stöd

Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) 107(1) är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna, om inte annat föreskrivs i fördragen. Reglerna om statligt stöd gäller endast om stödmottagaren är ett "företag" (Europeiska kommissionens tillkännagivande EUT [2016] C 262/01, punkt 6).

Västbanan Ab:s bransch är enligt 2 § i bolagsordningen planering och byggande av en bana som ansluter sig till en snabb tågförbindelse mellan Helsingfors och Åbo. Bolaget kan göra eller låta göra utredningar för att möjliggöra byggande inom projektet och utredning av projektets verkningar. Bolaget kan också bedriva annan verksamhet som hänför sig till planering och byggande av järnvägsinfrastruktur. Bolaget bedriver ingen ekonomisk verksamhet, det vill säga det erbjuder inte varor eller tjänster på marknaden. Således är det inte ett företag i den mening som avses i 107(1) EUF-fördraget, och reglerna om statligt stöd blir således inte tillämpliga på ägandet och finansieringen av bolaget.

Europeiska kommissionen har ansett att påverkan på handeln mellan medlemsstaterna eller snedvridning av konkurrensen vanligtvis är utesluten i samband med byggandet av infrastrukturen i fall där det samtidigt inträffar att en infrastruktur normalt sett inte möter direkt konkurrens, den privata finansieringen är obetydlig inom sektorn och den berörda medlemsstaten och infrastrukturen inte är avsedd att selektivt gynna ett visst företag eller en viss sektor utan medför fördelar för samhället i stort (kommissionens tillkännagivande EUT [2016] C 262/01, punkt 211).

För att hela den offentliga finansieringen av ett visst projekt ska falla utanför reglerna om statligt stöd måste medlemsstaterna se till att den finansiering som ges för byggande av infrastruktur i de situationer som nämns i punkt 211 inte kan användas för att korssubventionera eller indirekt subventionera annan ekonomisk verksamhet, inbegripet driften av infrastrukturen (kommissionens tillkännagivande EUT [2016] C 262/01, punkt 212). Den finansiering som beviljas Västbanan Ab används inte för drift av infrastrukturen eller annan ekonomisk verksamhet.

Enligt EU-kommissionen uppfyller uppförandet av järnvägsinfrastruktur som görs tillgänglig för potentiella användare på lika och icke-diskriminerande villkor i allmänhet villkoren i punkt 211 och dess finansiering påverkar därför normalt inte handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider inte konkurrensen (kommissionens tillkännagivande EUT [2016] C 262/01, punkt 219). Även om Västbanan Ab:s verksamhet bedöms vara av ekonomisk karaktär påverkar stödet inte handeln mellan medlemsstaterna och snedvrider inte konkurrensen. Vid ägandet och finansieringen av Västbanan Ab är det inte fråga om statligt stöd enligt 107(1) i EUF-fördraget.

Uppgifter om järnvägsprojektet och dess verkningar

Västbanan är en delvis dubbelspårig tågförbindelse mellan Helsingfors och Åbo som avsevärt förkortar restiden mellan städerna och ger nya möjligheter till mobilitet, tillväxt och utveckling.

Den nya tågförbindelsen består av fyra avsnitt: Esbo stadsbana, det nya avsnittet Esbo–Lojo–Salo, nytt spårpar på avsnittet Salo–Åbo samt bangårdsområdet i Åbo från Kuppis till huvudstationen.

Ett omfattande informationspaket finns på Västbanan Ab:s webbplats:

[Västbanan](#)

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 10.11.2025 § 329

Förslag

Föredragande

Stadsdirektör Kai Mykkänen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1
godkänner aktieägaravtalet om Västbanan Ab, Esbo stads finansieringsåtagande enligt bilagan till avtalet och övriga därtill hörande bilagor

2
godkänner de aktieäggande kommunernas åtagande att finansiera den andra fasen av byggandet av Västbanan i den form som anges i bilagan

3
bemyndigar stadsdirektören att göra smärre tekniska preciseringar i aktieägaravtalet och dess bilagor och att underteckna aktieägaravtalet och därtill hörande bilagor, förutsatt att de övriga parterna i aktieägaravtalet godkänner handlingarna med motsvarande innehåll och att alla de aktieäggande kommunerna också godkänner finansieringen av banprojektets andra fas i den form som anges i bilagan samt

4
befullmäktigar stadsstyrelsen att godkänna sådana ändringar i aktieägaravtalet och dess bilagor som relativt sett inte har någon betydande inverkan på Esbo stads finansieringsandelar eller de aktieäggande kommunernas totala finansieringsansvar.

Behandling

Isotalo var jävig och avlägsnade sig medan ärendet behandlades (28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Hopsu föreslog understödd av Rodriguez bordläggning.

Efter avslutad diskussion om bordläggningen konstaterade ordföranden att det lämnats ett från föredragningen avvikande understött förslag till bordläggning vilket föranleder omröstning. Ordföranden konstaterade att stadsstyrelsen hade förkastat Hopsus förslag med 3 röster mot 10 och 2 blanka. Röstningslistan bifogas till protokollet. (Röstning 1)

Under diskussionens gång lämnades följande förslag:

Cederlöf lämnade understödd av Nevanlinna följande förslag:

Stadsstyrelsen föreslår för fullmäktige att aktieägaravtalet omkastas och att Esbo stad inte deltar i projektet för Västbanan på grund av projektets risker och negativa verkningar på ekonomin och miljön.

Partanen lämnade understödd av Katainen följande tilläggsförslag:

fullmäktige... 5. fastslår som sin åsikt att klimatneutral (klimatvänlig) betong och stål ska användas vid byggandet av Västbanan för att minimera klimatutsläppen,

6. fastslår som sin åsikt att alla tänkbara lindringsåtgärder bör vidtas för att minska banprojektets skador på naturen och för att trygga ekologiska förbindelser,

7. inleder omedelbart en utredning om kompensation för banprojektets skador på naturen i Esbo och drar upp riktlinjer för genomförandet av ekologisk kompensation när utredningen är klar.

Hopsu lämnade understödd av Nevanlinna följande tilläggsförslag: Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige lämnar hela Kiimassuo utanför byggandet i Hista och utreder möjligheterna att restaurera myrområdet.

Efter diskussionen noterade ordföranden att det lämnats tre förslag som avvek från föredragandens förslag. Ordföranden föreslog att man först skulle behandla Partanens tilläggsförslag och därefter Cederlöfs förslag. Stadsstyrelsen godkände röstningsordningen. Ordföranden konstaterade vidare att Hopsus tilläggsförslag inte tas upp till behandling, eftersom det inte har samband med det aktuella ärendet.

Ordföranden frågade om Partanens tilläggsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt det.

Ordföranden konstaterade att det lämnats ett från föredragningen avvikande understött förslag vilket föranledde omröstning. Ordföranden konstaterade att stadsstyrelsen hade forkastat Cederlöfs förslag med 10 röster mot 4 och 1 blank. Röstningslistan bifogas till protokollet. (Röstning 2).

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog att fullmäktige

1
godkänner aktieägaravtalet om Västbanan Ab, Esbo stads finansieringsåtagande enligt bilagan till avtalet och övriga därtill hörande bilagor

2
godkänner de aktieägarande kommunernas åtagande att finansiera den andra fasen av byggandet av Västbanan i den form som anges i bilagan

3

bemyndigar stadsdirektören att göra smärre tekniska preciseringar i aktieägaravtalet och dess bilagor och att underteckna aktieägaravtalet och därtill hörande bilagor, förutsatt att de övriga parterna i aktieägaravtalet godkänner handlingarna med motsvarande innehåll och att alla de aktieäggande kommunerna också godkänner finansieringen av banprojektets andra fas i den form som anges i bilagan samt

4

befullmäktigar stadsstyrelsen att godkänna sådana ändringar i aktieägaravtalet och dess bilagor som relativt sett inte har någon betydande inverkan på Esbo stads finansieringsandelar eller de aktieäggande kommunernas totala finansieringsansvar

5

fastslår som sin åsikt att klimatneutral (klimatvänlig) betong och stål ska användas vid byggandet av Västbanan för att minimera klimatutsläppen,

6

fastslår som sin åsikt att alla tänkbara lindringsåtgärder bör vidtas för att minska banprojektets skador på naturen och för att trygga ekologiska förbindelser,

7

inleder omedelbart en utredning om kompensation för banprojektets skador på naturen i Esbo och drar upp riktlinjer för genomförandet av ekologisk kompensation när utredningen är klar.

Cederlöf och af Hällström reserverade sig mot beslutet med följande motivering:

Projektet för Västbanan är ohållbart ur ekonomisk och miljömässig synvinkel. Projektet är förenat med stora ekonomiska risker som Esbo stad inte kan ta i denna ekonomiska situation.

Beslutshistoria

Bilaga

- 6 Länsirata Oy osakassopimus 5.11.2025 FINAL päätöksentekoon
- 7 Rahoitussitoumus 5.11.2025
- 8 Rakentamishankkeen tekninen liite 5.11.2025
- 9 Plankarta över stationsområdet i Hista
- 10 Plankarta över stationsområdet i Veikkola
- 11 Plankarta över stationsområdet i Lojo 1
- 12 Plankarta över stationsområdet i Lojo 2
- 13 Luonnos Osakkeenomistajien yksimielinen päätös Helsingin osakkeiden suunnattu hankinta 5.11.2025

- 14 Osakekauppakirja Helsingin osakkeiden suunnattu hankinta
5.11.2025
- 15 SVOP-arvio
- 16 Luonnos Osakkeenomistajien yksimielinen päätös suunnattu
maksuton osakeanti 5.11.2025
- 17 Osapuolten yhteystiedot 5.11.2025
- 18 Länsirata Oy osakaskuntien sopimus
- 19 Liite § 151 eriävät mielipiteet
- 20 Äänestyslistat § 151

Tilläggsmaterial

- Länsirataan liittyvät kysymykset ja vastaukset 6.11.2025
- Länsirata_diaesitys KH10.11.2025
- Kysymyksiä ja vastauksia kh 10.11.2025

För kännedom

Ordningsnummer 3360/12.01.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 152

§ 152

Fråga om barns och ungas säkerhet vid vatten

Beredning och upplysningar:
Taskinen Tapio
Laakso Maria
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Eva-Lena Gästrins m.fl. fråga 18.8.2025 om barns och ungas säkerhet vid vatten och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling**Beslut**

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse**Fråga**

Eva-Lena Gästrin och 32 andra ledamöter lämnade 18.8.2025 en fråga om barns och ungas säkerhet vid vatten. De undertecknade ledamöterna frågar:

1. Hur ämnar Esbo stad satsa på simundervisning för skolelever, så att undervisningen når samtliga elever? Är det möjligt att tidigarelägga simundervisningen och inleda den redan i daghemmet (5-åringar)? Är det möjligt att öka antalet simlektioner?
2. Hur ämnar Esbo stad säkerställa att de vuxna som övervakar barn och unga på stränder och i badanläggningar har en tillräcklig kompetens för detta? Kan upplysningsarbete utföras i samarbete med barnrådgivningar, daghem, skolor och/eller aktörer inom tredje sektorn?

Svar på frågan

1. Esbo stads resultatenheten för idrott, resultatenheten för finsk grundläggande utbildning, resultatenheten för finsk småbarnspedagogik och resultatenheten Svenska bildningstjänster har inlett ett samarbete

med målet att förbättra barnens och de ungas inlärn timer av simfärdigheter. Åtgärderna omfattar en förbättring av samarbetet mellan resultatenheterna, utdelning av information för vårdnadshavare, utveckling av kompetensen bland vårdnadshavare, anställda inom småbarnspedagogik och lärare, bredare vattenkompetens, mer simundervisning i vissa årskurser samt ansökan om extern finansiering.

För närvarande kan 73 procent av eleverna i årskurs fyra i Esbo simma de 100 meter som krävs (motsvarande siffra för hela landet är 56 procent). Problemen med att lära barnen simma är för stora grupper, tillräckligt med utrymme i vattnet, att barnens uppförande blivit oroligare, inlärn timer svårigheter, samt att det bland barnen finns väldigt många som inte alls är vana vid att röra sig i vattnet. Extra problem orsakas av att vuxna nedvärderar hur viktigt simkunnighet är, samt av familjernas ekonomiska och sociala utmaningar.

Esbo stad söker finansiering utanför staden för att ändra rytmen på simundervisningen. Målet är att testa olika slags åtgärder och bland dem välja de mest verkningsfulla. Vi utökar vattenmedvetenheten och vattenkompetensen i hemmen via småbarnspedagogiken, utökar kompetensen bland småbarnspedagogikens personal genom gemensam utbildning, delar ut material av Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund på förhand samt ger barnen i uppgift att bekanta sig med vatten hemma och inom småbarnspedagogiken. Vi har som mål att lägga till ett extra simhallsbesök för småbarnspedagogikens grupper och ordna en dag på stranden intill vatten samt ordna möjlighet för familjer att simma tillsammans. Dessutom utvecklar vi vår kommunikation om gratis simskolor för barn som ska börja i skolan och riktar kommunikationen i samarbete med personalen inom småbarnspedagogiken.

Inom simundervisningen i skolan är målet att rikta en intensiv simundervisningsperiod till sannolikt årskurs två. Detta skulle öka antalet simlektioner. Med tanke på extra simundervisning måste man hitta en lösning på behovet av bassängutrymme, lämpliga tidpunkter och kostnader. Målet är att förbättra samarbetet mellan skolornas simundervisning och idrottstjänsterna samt att jobba på samordningen, så att alla årskurser simmar så många gånger som krävs enligt läroplanen. Dessutom måste man skapa en realistisk uppfattning om behovet av specialsimundervisning både i skolor som ger specialundervisning och i skolor som ger allmän undervisning samt skapa en bättre resursfördelning för specialsimundervisningen.

2. I Esbo finns 21 allmänna badstränder, av vilka åtta har övervakning. Badstränderna kontrolleras innan badsäsongen börjar tillsammans med stadens miljö- och hälsoskydd. De områden där det är tillåtet att simma märks ut och dykare granskar vattnet i maj. Strandvakternas uppgifter omfattar att övervaka dem som simmar, att utföra säkerhetskontroller och underhållsarbeten på stranden, att ge säkerhetsanvisningar och övervaka att de efterföljs samt kundtjänst. Strandvakterna övervakar den allmänna säkerheten på stranden. Vårdnadshavarna har alltid ansvar för övervakningen av sina barn på badstränderna.

Antalet besökare på badstränderna följs regelbundet. Somrarnas långa värmeböljor har kraftigt ökat antalet besökare vid badstränderna. I fjol nådde antalet besökare rekordnivåer. På de största stränderna kan det samtidigt finnas över 500 besökare. Samtidigt har man på stränderna i Esbo allt oftare observerat barn som simmar utan tillsyn av föräldrar eller andra vuxna, och strandvakterna har upprepade gånger varit tvungna att ingripa i sådana fall.

Staden kommer att öka informationen om hur man ska bete sig på badstränder och om säkerhet vid vatten. Skyltningen vid badstränderna får klarare anvisningar om att vårdnadshavarna har ansvar för sina barn samt om djupmärkning och hoppförbud. Dessutom beaktar man att skyltarna ska finnas på flera språk och placeras på synliga ställen. Modellerna för hur man ska agera i situationer där ett barn lämnas utan tillsyn eller försvinner förtydligas, inklusive processen för att kalla myndigheterna till platsen. På alla stora stränder införs radiotelefoner och högtalarsystem som gör det möjligt att på ett effektivt sätt förmedla inspelade säkerhetsmeddelanden på flera språk till alla som vistas på stranden. Samarbetet med kommunerna i huvudstadsregionen intensifieras för att förenhetliga strandsäkerheten och verksamhetsmodellerna.

Staden erbjuder barnfamiljer avgiftsfria virtuella undervisningsvideor i Albergas simhall och Esbovikens simhall. Med hjälp av dem kan föräldrarna tillsammans med barnen öva på simfärdigheter. Vi dryftar möjligheterna att införa en billig familjebiljett för simhallarna och undersöker möjligheten att låna simarmband från biblioteken. Vi utvecklar också lösningar för att utöka antalet simskolor för personer i arbetsför ålder i samarbete med sällskap och föreningar. Detta skulle öka de vuxnas vattenkompetens och motivera dem till gemensamma simhallsbesök med barnen. Vårt mål är att fortsätta den separata simhallsturen för kvinnor. Vi bygger upp utvecklingen av simfärdigheterna också i samarbete med andra städer, ministeriet och Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund och strävar efter att vid behov ändra kraven i läroplanen.

Vi uppmuntrar familjer att besöka simhallar och stränder tillsammans, så att de lär sig mer om vattensäkerhet och lär känna vattnet som element. Dessutom ökar vi informationen och upplysningen i sociala medier, på stadens webbplats och på strändernas skyltar, så att varje barn och ung person samt deras vårdnadshavare får aktuell information om riskerna och säkerhetspraxis i området.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 313

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Eva-Lena Gästrins m.fl. fråga 18.8.2025 om

barns och ungas säkerhet vid vatten och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Idrotts- och välfärdsnämnden 25.9.2025 § 12

Förslag

Föredragande
Idrottsdirektör Martti Merra

Idrotts- och välfärdsnämnden föreslår för stadsstyrelsen att fullmäktige antecknar redogörelsen som kännedom som svar på Eva-Lena Gästrins och 32 andra ledamöters fråga 18.8.2025 om barns och ungas säkerhet vid vatten.

Behandling

Föredragandens ändringar vid sammanträdet har beaktats i protokollet.

Beslut

Idrotts- och välfärdsnämnden:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria**Bilaga****Tilläggsmaterial**

- Valtuustokysymys lasten ja nuorten turvallisuudesta veden äärellä

För kännedom

Ordningsnummer 3644/06.01.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 153

§ 153

Fråga om att öka HPV-vaccinationstäckningen

Beredning och upplysningar:
Ikäheimonen Taru

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Taru Salovaaras m.fl. fråga 22.9.2025 om att öka HPV-vaccinationstäckningen i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Salovaara lämnade understödd av Immonen följande förslag till hemställan:

Fullmäktige hemställer att Esbo stad i samarbete med välfärdsområdet säkerställer att medvetenheten om HPV-vaccinationer stärks genom enhetlig praxis som en del av den grundläggande utbildningen.

Efter avslutad diskussion konstaterade ordföranden att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Ordföranden frågade om Salovaaras förslag till hemställan kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt förslaget enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställan:

Fullmäktige hemställer att Esbo stad i samarbete med välfärdsområdet säkerställer att medvetenheten om HPV-vaccinationer stärks genom enhetlig praxis som en del av den grundläggande utbildningen.

Redogörelse**Sammanfattning**

- HPV-vaccinationstäckningen i Esbo och Västra Nyland har länge varit god, men har under den senaste tiden minskat, liksom i hela landet. Det är viktigt att öka vaccinationstäckningen för att eliminera HPV-relaterade cancerformer.
- Vilseledande information om vaccination orsakar ovisshet och förvirring, vilket för sin del förklarar den låga HPV-vaccinationstäckningen i Finland. Det är viktigt att sprida korrekt information för att förbättra täckningen.
- HPV-vaccination erbjuds avgiftsfritt som en del av det nationella vaccinationsprogrammet, och Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar att vaccinationsserien inleds i årskurs fem. Vaccinationsserien kan också kompletteras senare.
- Samarbetet mellan Esbo stad och Västra Nylands välfärdsområde för att höja vaccinationstäckningen är fortfarande småskaligt. Skolorna och hälsovårdarna måste utveckla den gemensamma kommunikationen.
- Information om HPV-vaccinationer ges vid mödra- och barnrådgivningar, skol- och studerandehälsovården samt via Wilmameddelanden. Institutet för hälsa och välfärd erbjuder kommunikationsmaterial på flera språk.

Motionen

Taru Salovaara och 29 andra ledamöter lämnade 22.9.2025 en fråga om att öka HPV-vaccinationstäckningen.

Bakgrund

I september firas månaden för medvetenhet om gynekologisk cancer. Livmoderhalscancer är den vanligaste cancerformen som orsakas av HPV, det vill säga humant papillomvirus. Utöver cancer orsakar HPV kondylom. Omkring 80 procent av alla människor får HPV under sitt liv. Cancerformer som orsakas av HPV kan elimineras genom att vaccinationstäckningen höjs. För att målet ska nås ska vaccinationstäckningen för flickor vara över 90 procent och vaccinationstäckningen för pojkar ska höjas avsevärt. I Esbo och Västra Nyland har vaccinationstäckningen länge varit på en god nivå, men liksom i hela landet har nivån börjat sjunka.

Desinformation om vaccination, det vill säga spridning av avsiktligt felaktig information om vaccin utan vetenskapliga belägg, orsakar förståeligt nog ovisshet och förvirring hos barn, unga och deras föräldrar. Den vilseledande informationen kan delvis förklara Finlands relativt låga HPV-vaccinationstäckning. Därför är det centralt att dela korrekt information för att öka vaccinationstäckningen. HPV-vaccinationer erbjuds avgiftsfritt som en del av det nationella vaccinationsprogrammet.

Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar att HPV-vaccinationsserien inleds i årskurs fem. Om barnet inte har fått HPV-vaccinationer i årskurs 5 eller om vaccinationsserien inte har slutförts, kan vaccinationsserien inledas eller kompletteras ännu i årskurs 7–9

eller på andra stadiet. Enligt lagen ska kommunen samarbeta med välfärdsområdet i främjandet av hälsa och välfärd samt stödja arbetet med sin sakkunskap. I Esbo har skolorna och läroanstalterna en viktig roll i detta arbete.

1. Hurdant samarbete genomför Esbo stad med Västra Nylands välfärdsområde för att höja vaccinationstäckningen?

Samarbetet mellan Esbo stad och välfärdsområdet är fortfarande ganska småskaligt. Även om välfärdsområdets tjänster ansvarar för att informera om vaccinationer, finns det saker som kan förbättras i samarbetet både inom Esbo stad och i välfärdsområdet. Skolornas och hälsovårdarnas gemensamma kommunikation om vaccinationer som ingår i det nationella vaccinationsprogrammet behöver utvecklas. Hälsovårdarna har besökt enskilda skolor för att berätta om vaccinationer och deras nytta i allmänhet, men denna verksamhet är ännu inte systematisk. Esbo stad kommunicerar i första hand om stadens egna tjänster, även om man naturligtvis i stor utsträckning samarbetar med välfärdsområdet i kommunikationen till alla invånare i Esbo.

2. Var får barn och ungdomar i vaccinationsåldern i Esbo samt deras föräldrar information om HPV-vaccinationer?

Invånarna får information om HPV-vaccinationer (och om alla nationella vaccin som ingår i vaccinationsprogrammet) på mödra- och barnrådgivningen samt på skol- och studerandehälsovårdens mottagningar. Informationen skickas också som Wilma-meddelanden.

3. Hur har språklig tillgänglighet och information på olika språk beaktats i informationen?

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har utarbetat kommunikationsmaterial om HPV-vaccinet som välfärdsområdet använder i sin kommunikation. Materialet finns på finska, svenska och engelska. På Institutet för hälsa och välfärds webbplats finns ett modellmeddelande som kan skickas hem på nio olika språk: finska, lättläst finska, svenska, engelska, estniska, ukrainska, ryska, somaliska och arabiska.

[HPV dvs. vaccin mot papillomvirus - THL](#)
[Broschyrer och annat informationsmaterial om HPV-vaccinationer - THL](#)
[Papillomvirus och HPV-vaccin på olika språk - THL](#)

I svaren har man använt information från välfärdsområdets experter, experter inom sektorn för fostran och lärande, kommunikationsdirektören samt experter inom främjande av hälsa, välfärd och delaktighet gällande kommunikationen om HPV-vaccinationstäckning och samarbetet kring detta.

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 315

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Taru Salovaaras m.fl. fråga 22.9.2025 om att öka HPV-vaccinationstäckningen i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria**Bilaga****Tilläggsmaterial**

- Valtuustokysymys HPV-rokotekattavuuden nostamisesta

För kännedom

Ordningsnummer 2403/14.01.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 154

§ 154

Motion om att grunda en företagsinkubator för studerande i olika branscher (Bordlagt 20.10.2025)Beredning och upplysningar:
Forsten Annikafornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21**Förslag**Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Marika Räfs m.fl. motion 19.5.2025 om att grunda en företagsinkubator för studerande i olika branscher och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordföranden föreslog att detta och följande ärende diskuteras tillsammans men besluten om dem fattas separat. Fullmäktige godkände enhälligt ordförandens förslag till behandlingsordning.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse**Motionen**

Marika Räf och 40 andra ledamöter lämnade 19.5.2025 en motion om att grunda en företagsinkubator.

I motionen föreslås att det ska grundas en gemensam testplattform för företagande för unga som studerar i olika branscher och på olika stadier samt för olika läroanstalter i Esbo. Den företagsinkubator som föreslås i motionen skulle erbjuda unga företagare möjligheter att bygga nätverk med företag, betjäna de behov personer med invandrabakgrund har och vara trafikmässigt lätt att nå om den till exempel skulle ligga i Stenbruket.

Svar på motionen

Sammanfattning:

- I Esbo verkar ett omfattande och mångsidigt servicenätverk som stöder entreprenörskap bland studerande på olika utbildningsstadier, i olika läroanstalter och i olika branscher.
- Innan beslut fattas om eventuell utveckling av strukturerna är det ändamålsenligt att bedöma de nuvarande åtgärderna och utvecklingsbehoven.
- Som underlag för utvärderingen och eventuella försök kan man till exempel använda utvecklingsprogrammet Företagens och företagsamhetens Esbo och programmet för främjande av sysselsättning bland unga.

I Esbo har det som ett resultat av samarbetet mellan flera aktörer utvecklats ett mångsidigt servicenätverk för att stöda företagsamhetskompetens och företagande bland unga.

Lärandet av färdigheter som företagare behöver börjar redan i småbarnspedagogiken och fortsätter i den grundläggande utbildningen, vilket utgör grunden för de ungas senare kompetens i företagande. Till exempel har Företagsbyn, som organiseras av föreningen Ung företagsamhet och ekonomi NYT och erbjuder aktiviteter för elever i årskurserna 6 och 9, belönats som världens bästa utbildningsinnovation.

Utbildningen i företagande har i stor utsträckning integrerats i utbildningen på andra stadiet och att den är viktig har fastställts i lagstiftningen. Till exempel ingår studier i företagande i de obligatoriska kurserna alla grundexamina i Omnia. Gymnasierna erbjuder mångsidiga möjligheter till företagande i riktiga miljöer i samarbete med ett omfattande partnernätverk, som består av företag, högsolor och organisationer. Inom gymnasieutbildningen i Esbo bereds som bäst ett program för företagande och ekonomisk fostran. Studerande från både Omnia och gymnasierna i Esbo har regelbundet varit framgångsrika i både nationella och internationella entreprenörskapstävlingar.

På yrkeshögskolorna Metropolias och Laureas campus i Esbo erbjuds bland annat examensinriktade program för affärsverksamhet och produktionsekonomi samt möjligheter till studerandesamarbete med företag. Esbo stad har under de senaste åren i samarbete med Laurea utvecklat en företagarlinje för invandrare.

Aalto-universitetets strategi fokuserar på att stärka företagargandan och universitetet erbjuder mångsidiga studier i företagande, samarbetsmöjligheter med företag samt stöd för kommersialisering av forskning och inledande av företagsverksamhet. Aalto-universitetets studerandeorienterade företagsamhetsekosystem har gett upphov till viktiga plattformar och evenemang, såsom Slush, och producerat Finlands mest framgångsrika uppstarts företag. Aalto Startup Centre har flera gånger valts till en av de bästa universitetsledda företagsacceleratorerna i världen. Staden samarbetar med Aalto-

universitetet för att främja entreprenörskap och företagsverksamhet bland studerande.

Esbo stad delar årligen ut Ung Esbo-företagssedlar till Esbobor i åldern 13–25 år. För att få en sedel (300 euro) krävs en genomförd företagsutbildning och en affärsplan. Kurserna ordnas av 4H-föreningen i Esbo. Staden stöder också evenemang som främjar ungas företagande, såsom serien Youth Program Gen W. för flickor och de regionala Våga vara företagsam-evenemangen år 2025.

Stadens företagsrådgivning betjänar både nystartade och verksamma företagare. År 2024 var cirka hälften av de sammanlagt 2 200 kunderna personer med ett främmande språk som modersmål. Rådgivningen utvecklas till exempel genom försök med artificiell intelligens och samarbete med huvudstadsregionens övriga städer, så att tjänsterna ska bli smidigare bland annat för företagare med invandrarbakgrund. Experter på företagsrådgivning besöker regelbundet läroanstalter för att berätta om företagande och grundande av företag. I Business Espoo-nätverket för företagstjänster, som koordineras av staden, finns material som läroanstalterna kan utnyttja i sin verksamhet.

Genom mångsidiga och nätverksliknande tjänster stöds företagande bland studerande på olika utbildningsstadier, i olika läroanstalter och i olika branscher både under och utanför studiedagen. Utvecklandet av åtgärder som stöder företagande bland unga förutsätter en studerandeorienterad bedömning av den nuvarande servicehelheten och identifiering av utvecklingsbehoven. Till exempel det förvaltningsövergripande utvecklingsprogrammet Företagens och företagsamhetens Esbo och programmet för främjande av sysselsättning bland unga, som organiseras av sysselsättningstjänsterna, kan fungera som underlag för utvärdering och försök som utvecklar verksamheten. Utgående från dessa kan Esbo stad och dess partner besluta om eventuella fortsatta åtgärder för att främja företagande bland unga.

Programmålen i utvecklingsprogrammet Företagens och företagsamhetens Esbo bereds under hösten och fullmäktige beslutar om den i början av år 2026. Förslaget som framförs i motionen delges programmets styrgrupp när beredningen av programmålen inleds.

Beslutshistoria

Fullmäktige 20.10.2025 § 142

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Marika Räfs m.fl. motion 19.5.2025 om att grunda en företagsinkubator

för studerande i olika branscher och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordföranden Hyrkkö föreslog understödd av Vehmanen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kan bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Ärendet bordlades enhälligt.

Stadsstyrelsen 6.10.2025 § 294

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Marika Räfs m.fl. motion 19.5.2025 om att grunda en företagsinkubator för studerande i olika branscher och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilaga**Tilläggsmaterial**

- Valtuustoaloite yrityshautomon perustamisesta eri alojen opiskelijoille

För kännedom

Ordningsnummer 1907/12.01.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 155

§ 155

Motion om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet

Beredning och upplysningar:
Tuulosniemi Susan
Saloranta-Eriksson Outi
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Marika Räfs med flera motion 28.4.2025 om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling**Beslut**

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Marika Räf och 30 andra fullmäktigeledamöter lämnade 28.4.2025 en motion om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet. I motionen konstateras att träningen av framtida entreprenörer måste inledas redan i unga år, men att en stor del av de unga inte alls har beröringspunkter med entreprenörskap. Därför är det viktigt att unga senast på andra stadiet erbjuds tillräckliga kunskaper och färdigheter för entreprenörskap. Med lärande i entreprenörskap stöds också utvecklingen av en entreprenöridentitet hos unga och de får färdigheter för framtidens arbetsliv. Ur Finlands internationella konkurrenskrafts synvinkel lönar det sig att satsa på undervisning i entreprenörskap. Arbetslivet är i ett brytningsskede och allt fler unga kommer att arbeta genom ett egenföretag.

Enligt motionen ersätter lärande i entreprenörskap som integreras i läroämnena inte undervisning i entreprenörskap som betonar praktiskt lärande och aktivt deltagande. Målet är att uppmuntra unga att lära sig färdigheter, tänkande och arbetssätt som en entreprenör behöver. Sådana färdigheter behövs i arbetslivet oberoende av om de unga blir entreprenörer eller inte.

Bakgrund

Enligt grunderna för den nationella läroplanen ska "undervisningen enligt lärokursen ordnas så att den studerande har möjlighet att utveckla sitt internationella kunnande samt sitt arbetslivs- och företagarkunnande." (13 § i gymnasielagen 714/2018).

Färdigheter i entreprenörskap är en mångsidig helhet som omfattar både konkreta kompetensområden och tankesätt. Sådana färdigheter har ett bredare samband med förmågan att ta initiativ, lösa problem och skapa värde i olika miljöer – arbetsliv, studier eller samhälleliga aktiviteter.

Kompetens och färdigheter i entreprenörskap samt att tänka och arbeta som en entreprenör lyfts fram på flera olika ställen i gymnasiestudierna. Dessa teman ingår både i den nationella läroplanen och i den lokala läroplanen i Esbo. De har både integrerats i olika läroämnen och tas upp inom mångsidig kompetens. Det är naturligt att på dessa punkter väcka studerandenas intresse för entreprenörskap. Ett sammandrag av studieperioder med anknytning till entreprenörskap i läroplanen för stadens finska gymnasier finns i tilläggs materialet.

I gymnasiernas läroplaner dras riktlinjer upp för samarbete med aktörer i arbetslivet, såsom personer i företagsvärlden samt i offentliga och tredje sektorn.

Samarbete med högskolor och aktörer i arbetslivet, internationellt samarbete och ekonomikompetens kan fungera som en språngbräda till entreprenörskap. Naturliga kontaktytor finns både inom matematik, samhällskunskap, programmering, robotteknik, naturvetenskap, språk, idrott och konst.

Enligt lagen ska gymnasiestuderandena ha möjlighet att utveckla sitt arbetslivs- och företagarkunnande, och så gör vi också i Esbo. Enligt läroplanen erbjuds möjligheter till lärande också i autentiska arbetsmiljöer, såsom företag och andra aktörer i arbetslivet eller i ett eget övningsföretag.

Studietakten i gymnasiet är mycket intensiv och det krävs en fullspäckad läsordning och långa dagar för att slutföra studierna inom utsatt tid. Inriktningen på studentskrivningarna styr kraftigt studiernas riktning och valet av valfria kurser. En svårighet är att lärande i entreprenörskap ofta varit beroende av ett fåtal entusiastiska lärare.

På grund av det stramare ekonomiska läget har man varit tvungen att gallra bort många valfria ämnen. Trots detta har vi dryftat möjligheterna att erbjuda högklassig och givande lärande i entreprenörskap för hugade gymnasieelever och att skapa frön till entusiasm för dem som ännu inte är bekanta med entreprenörskap.

Det är inte meningsfullt att utarbeta ett gemensamt program för hela andra stadiet i Esbo, eftersom yrkesutbildningens och gymnasieutbildningens karaktär, genomförandesätt och lektionsstruktur

skiljer sig så mycket. Det är dock viktigt att hitta former för samarbete med olika aktörer och erbjuda de unga lärande i entreprenörskap i nätverk meningsfullt och inspirerande under olika livsskeden.

Ett program för lärande i entreprenörskap och ekonomi som nu ska utarbetas syftar framför allt till tillgänglighet och jämlikhet.

I motionen föreslås att lärande i entreprenörskap för unga lyfts fram som en prioritering i utvecklingsprogrammet Företagens och företagsamhetens Esbo. Utvecklingsprogrammets program mål bereds under hösten och fullmäktige beslutar om dem i början av år 2026. Förslaget i motionen delges programmets styrgrupp när beredningen av program målen inleds.

I gymnasierna genomförs lärande i entreprenörskap och ekonomi enligt följande:

- Ett år som företagare Intro (Ung företagsamhet och ekonomi NYT).
- Ett år som företagare (Ung företagsamhet och ekonomi NYT).
- Investeringskola (Ung företagsamhet och ekonomi NYT). I tilläggs materialet finns en sammanställning av undervisningsmaterial för andra stadiet som erbjuds av Ung företagsamhet och ekonomi NYT.
- En mycket populär studieperiod för kaféarbete (2 studiepoäng) på yrkeshögskolan Laurea är ett utmärkt exempel på lyckat högskolesamarbete. Under studieperioden får de studerande konkret erfarenhet av flera färdigheter som anknyter till företagande, såsom grunderna för kaféarbete, produkter, försäljning och marknadsföring, planering av produkter och koncept för kaféarbete samt kundservice. Studieperioden erbjuds gymnasieelever både på hösten och våren. Årligen deltar upp till 50 gymnasieelever.
- I gymnasierna räknas prestationer inom 4H:s entreprenörskapsprogram till godo. Finsk utbildning på andra stadiet och ungdomstjänsterna hör till samma resultat enhet. Ungdomstjänsterna ordnar i samarbete med 4H-föreningen gratis kurser i entreprenörskap som också marknadsförs till gymnasieelever i Esbo (bland annat på Instagram). Kurserna är i första hand avsedda för 18–25-åriga Esbobor. Efter genomgången kurs kan den unga grunda ett eget företag och få en företagssedel på 300 euro. Följande kurs inleds 30.9.2025.
- Gymnasierna uppmuntrar till studier i entreprenörskap och ekonomi utanför gymnasiet (bland annat på högskolor), som räknas till godo i gymnasiestudierna. Även arbetserfarenhet kan ge studiepoäng.
- Gymnasiernas egen verksamhet, till exempel fadderföretag eller klubbverksamhet.

De viktigaste verksamheterna och samarbetsparterna

Ung företagsamhet och ekonomi NYT

- Investeringskola – lär dig investera och aktiesparande
- Innovationsläger, som hör till paketet Ett år som företagare, men där man också kan delta separat.

- Ett år som företagare och en lättare version Ett år som företagare Intro.
Programmet Ett år som företagare är enligt Undervisnings- och kulturministeriets riktlinjer för entreprenörskap (2017) ett sätt att genomföra lärande i entreprenörskap på andra stadiet enligt de nya läroplanerna.
- Skolbesök av NYT-ambassadörer som utfört programmet för entreprenadskap
<https://nuortennyt.fi/sv/laare/ambassadorverksamhet>
- Evenemangen Våga vara företagsam <https://nuortennyt.fi/sv/vaga-vara-foretagsam> På evenemangen kan deltagarna bilda nätverk med likasinnade.
- För unga som är intresserade av internationalism ordnas Virtual Expo, ett virtuellt evenemang för deltagare i studieprogrammet Ett år som företagare i olika länder.
- Jobbcoachen – en app för arbetslivet:
<https://nuortennyt.fi/sv/tjanst/jobbcoachen/>
- Världens största PRAO på distans:
<https://nuortennyt.fi/sv/distansprao/>

Börsstiftelsen i Finland

- Pörssilähettiläskoulutus
- Evenemanget Rahaviikko
- Evenemanget Opiskelijoiden Pörssipäivä
- Pörssikurssi verkossa
- Sijoituskoulu
- Kansainvälinen Rahaviikko

4H-företagskurser

Perusta oma 4H-yritys - Suomen 4H-liitto

Samarbete med högskolor

Aaltoes (Aalto Entrepreneurship Society)
<https://courses.minnalearn.com/en/courses/startingup/> (Aalto-universitetet)
<https://talouskurssi.fi/> (Taloustieteen keskus Helsinki GSE)

Utbildningsstyrelsens bibliotek för öppna lärrresurser

Utbildningsstyrelsens bibliotek för öppna lärrresurser (aoe.fi). Sökvillkor: Yrittäjyys. Koulutusaste: Lukio. Bland annat Kursen Bisnekset verkkoon (Yritystoiminnan suunnittelu, Yrityksessä toimiminen och Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta).

Program för lärande i entreprenörskap och ekonomi i gymnasieutbildningen – konkreta förändringar

- På gymnasielinjen verkar en arbetsgrupp på cirka fem personer med uppgift att bland annat främja samarbete med företag och andra aktörer i arbetslivet. På så sätt kan vi även i fortsättningen

utveckla entreprenörskap med bred sakkunskap. Arbetsgruppen bereder under läsåret 2025–2026 ett slutligt förslag till lärande i entreprenörskap och ekonomi som godkänns av ledningsgruppen för gymnasieutbildning.

- Programmet för lärande i entreprenörskap antecknas i Esbo stads kvalitetshandbok för gymnasieutbildning. På så sätt publicerar vi programmet för alla gymnasier och lärare på lika villkor.
- I programmet samlar vi utbudet av utbildning i entreprenörskap och ekonomi på ett ställe och skriver tydliga anvisningar till lärare och studerande om studierna i entreprenörskap och ekonomi i stadens gymnasier.
- Programmet bör granska en ung entreprenörs utbildning i gymnasiet tillsammans med intressentgrupper och ge de unga möjligheter att studera och pröva på entreprenörskap i olika livsskeden.
- Lärare i samhällskunskap och matematik samt studiehandledare informeras om programmet och anslutande material. Lärare som sköter särskilda pedagogiska utvecklingsuppgifter har en central roll i detta. Vid utgången av 2025 bokas ett samarbetsmöte mellan ämneslärare och Ung företagsamhet och ekonomi NYT.
- Gymnasiets tid för samplanering vid utbildningen av lärarna utnyttjas (per ämnesgrupp eller hela lärarkåren)
- I bilaga 1 uppräknas alla de nationella studieperioder i den nuvarande läroplanen som behandlar entreprenörskap och samarbete med företag. På basis av detta ges ämneslärarna uppslag och förslag på fördjupning av innehållet och målen i läroplanen med hjälp av kurser i entreprenörskap och ekonomi. Studieperioder som anknyter till entreprenörskap skulle således fungera som en språngbräda till tilläggsstudier utanför läroplanen.
- I studieperioderna för studiehandledning 1 och 2 behandlas företagande. Programmet presenteras för studerandena i samband med dessa studieperioder. På så sätt får de en omfattande översikt över hur de kan fördjupa sitt intresse för företags- och ekonomikunskaper, hur det räknas med i gymnasiestudierna och hur de kan söka till fortsatta studier.
- Även om de valfria ämnena i gymnasierna har minskat på grund av det skärpta ekonomiska läget eftersträvas lika möjligheter för alla studerande att delta i utbildning i ekonomi och entreprenörskap om de så önskar. Detta kräver tydlig och riktad information i rätt tid.
- Möjligheterna till anslag våren 2026 för en lärare som sköter särskilda pedagogiska utvecklingsuppgifter som sköter lärande i entreprenörskap utreds.
- Vid följande uppdatering fogas lärande i entreprenörskap till läroplanen enligt följande: Gymnasiet beskriver hur högskolesamarbetet, det internationella samarbetet och arbetslivssamarbetet samt lärande i entreprenörskap ska genomföras i gymnasiets läsårsplan.
- Samordning av ett gemensamt undervisningsutbud.
- Kommunikation, information och marknadsföring. Hur är informationen om olika möjligheter att fördjupa kunskaper i entreprenörskap och ekonomi tillgänglig och samtidig för alla studerande? Esbo stads gymnasier har på sitt Instagramkonto lyft fram tävlingen som ingår i programmet Ett år som företagare. Esbo stads gymnasier har varit fint representerade och klarat sig bra.

Samarbete

- Som expert fortsätter och intensifierar vi samarbetet med Ung företagsamhet och ekonomi NYT. Bland annat samordnas entreprenörskap och läroplanen, utarbetas en kvalitetshandbok samt hörs Esbo stads behov och önskemål i fråga om utvecklandet av lärande i entreprenörskap.
- Möjligheterna till samarbete inom yrkesutbildning och gymnasieutbildning utreds. Omnia utnyttjar aktivt programmet Ett år som företagare och erbjuder obligatoriska och valfria studieperioder i entreprenörskap.
- Samarbetet med resultatenheten för näringar i Esbo stad och nätverket för företagstjänster Business Espoo (inkluderar Espoon Yrittäjät (en förening för företagare i Esbo) och Helsingforsregionens handelskammare) kan utvecklas. Tillsammans kunde man dryfta olika sätt att stödja läroanstalternas utbildning i entreprenörskap, till exempel i form av besök och material.
- Samarbete med högskolor, såsom Aalto-universitetet, Aaltoes och yrkeshögskolan Laurea.
- Möjligheter att utnyttja egna studerande/alumner med bakgrund inom entreprenörskap. För unga är det viktigt att höra historier om entreprenörskap som de kan identifiera med.

I och med resursutmaningar är det viktigt att söka nya sätt att genomföra studier utanför läroplanen, såsom:

1) På sommargymnasiet i början av juni ordnas kurser i ekonomi och entreprenörskap, såsom till exempel Ung företagsamhet och ekonomi NYT:s innovationsläger och placeringsverksamhetens grunder (till exempel sparinvesteringsplan) samt Börsstiftelsens kurser.

2) Utnyttjande av klubbverksamhet som inte hör till den egentliga undervisningen. Till detta utbud skulle till exempel Ung företagsamhet och ekonomi NYT:s investerarskola och programmet Ett år som företagare samt Börsstiftelsens program passa väl. En klubb kan ledas av en lärare, en studerande vid elevens gymnasium (till exempel en börsambassadör) eller en av gymnasiets alumner (till exempel en studerande vid en handelshögskola). Ett bra exempel på sådan verksamhet är investeringsklubben på gymnasiet Otaniemen lukio <https://www.espoo.fi/fi/muu-koulun-toiminta-otaniemen-lukio#sijoittajaklubi-58651>

3) Självständiga studier för studerande (såsom Börsstiftelsens börsambassadörsprogram) erbjuder goda möjligheter att förvärva kunskap. Det är viktigt att informera de studerande om sådana möjligheter.

4) En aktivitetsportfölj, som togs i bruk i Esbos gymnasieutbildning hösten 2025, synliggör kompetens på ett nytt sätt. I aktivitetsportföljen samlar den studerande verksamhet som inte hör till läroplanen för vilken hen kan få 1–2 studiepoäng enligt omfattning. Ett av de tio delområdena i aktivitetsportföljen är entreprenörskap och ekonomifärdigheter. I

anvisningarna för delområdet presenteras olika sätt att förvärva färdigheter i entreprenörskap och ekonomi under gymnasiestudierna. Till dessa hör bland annat företagsprojekt, uppstartsidéer, deltagande i kurser och tävlingar i entreprenörskap, investeringsutbildning, lärande i ekonomiska färdigheter och projekt i anslutning till dem, exkursioner (företag, Finlands Bank osv.), Ung företagsamhet och ekonomi NYT:s kurser, børsambassadörsverksamheten och presentation av innehållet i lokala valfria studieperioder som hänför sig till entreprenörskap och ekonomiska färdigheter.

Sammandrag

På basis av det som anförts ovan konstaterar vi att gemensamt program för hela staden för lärande i entreprenörskap inte är ändamålsenligt, utan läroanstalterna bör dra nytta av sina starka sidor och befintliga företags- och arbetslivskontakter. Dessutom har läroanstalterna ett brett utbud av färdiga program som kan utnyttjas som en del av undervisningen.

Medvetenheten om programmen kommer att ökas på andra stadiet (särskilt i gymnasier) och det kommer att säkerställas att studerandena har möjlighet att fördjupa sin kompetens i entreprenörskap oberoende av läroanstalt.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 320

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Marika Räfs med flera motion 28.4.2025 om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 8.10.2025 § 256

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om en motion av Marika Räf och 30 andra fullmäktigeledamöter 28.4.2025 om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet.

Behandling

Hietanen-Tanskanen lämnade med stöd av ordförande Peltoniemi samt Kurri, Kantola, Walls, Pesonen och Dookie följande tilläggsförslag:

"Nämnden konstaterar att det behövs en företagskuvös i Esbo, där det går att öva på företagande redan under studierna. En företagskuvös skulle också göra det möjligt att komma in i arbetslivet efter studierna, till exempel om det saknas en plats för vidareutbildning."

Efter avslutad diskussion frågade ordförande Peltoniemi om Hietanen-Tanskanens tilläggsförslag kan godkännas. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det godkännts enhälligt.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om en motion av Marika Räf och 30 andra fullmäktigeledamöter 28.4.2025 om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet.

Nämnden konstaterade dessutom att det behövs en företagskuvös i Esbo, där det går att öva på företagande redan under studierna. En företagskuvös skulle också göra det möjligt att komma in i arbetslivet efter studierna, till exempel om det saknas en plats för vidareutbildning.

Nämnden för fostran och lärande 24.9.2025 § 248

Förslag

Föredragande

Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om en motion av Marika Räf och 30 andra fullmäktigeledamöter 28.4.2025 om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet.

Behandling

Ordförande Laiho understödd av Walls föreslog att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om förslaget till bordläggning kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det godkännts enhälligt.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande:
Ärendet bordlades enhälligt.

Nämnden Svenska rum 25.9.2025 § 83

Förslag

Föredragande

Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om en motion av Marika Räf och 30 andra fullmäktigeledamöter 28.4.2025 om ett program för lärande i entreprenörskap på andra stadiet.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite toisen asteen yrittäjyyskasvatuksen -ohjelmasta
- Espoon kaupungin suomenkielisten lukioiden opetussuunnitelman viittaukset yrittäjyyteen
- Toiselle asteelle suunnatut Nuoret ja Talous NYT opinnot

För kännedom

Ordningsnummer 1906/12.02.01/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 156

§ 156

Motion om att utreda förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga (Bordlagt 20.10.2025)

Beredning och upplysningar:
Sillanmikko Kimmo
Kasvi Tiina
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Inka Hopsus och 26 andra ledamöters motion om att utreda förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling**Beslut**

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Inka Hopsu och 26 andra ledamöter lämnade 28.4.2025 en motion om att Esbo stad utreder förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga samt lägger fram en utredning om finansieringsmöjligheterna i samband med nästa budgetmangling.

Musikpedagogikprogrammet El Sistema och Tempo-orkesterverksamheten kommer ursprungligen från Venezuela. I Finland har El Sistema-verksamhet i form av Tempo-orkestrar inletts i Vanda år 2009. Tempo-verksamheten innebär musikhobbyverksamhet med låg tröskel, vars syfte är att erbjuda alla barn musikhobbyer jämlikt och utan inträdesprov. Genom att det ordnas hobbymöjligheter i skolorna på eftermiddagar har barnen lika möjligheter att delta i verksamheten.

I Vanda är Tempo-verksamheten en del av musikinstitutets verksamhet. Det ordnas inga inträdesprov till orkestrarna, och undervisningen och musikinstrumenten är gratis för eleverna. Det ordnas två orkesterövningar i veckan, och en 15 minuter lång individuell spellektion. Orkesterövningarna ordnas efter skoldagen. I Uleåborg

bedrivs Tempo-verksamheten genom samarbete mellan flera aktörer. I Sankt Michel omfattas Tempo-orkestrarna av studier inom grundläggande konstundervisning för barn under skolåldern. I Sankt Michel är Tempo-orkestern avsedd som första orkester med låg tröskel, där verksamheten är gratis för deltagarna. En annan aktör svarar för deltagaravgiften. Grundperioden i Tempo-orkestern är två år i Sankt Michel.

Genomförbarheten av Tempo-modellen utreddes inom Hobbystigen i Esbo år 2024. Då fördes diskussioner med de ansvariga för Tempo-orkestern i Vanda, och staden fick en uppskattning av kostnaderna för verksamheten. De årliga kostnaderna för den två år långa orkesterverksamheten uppgår till 29 000–40 000 euro (inklusive undervisning, underhåll av musikinstrument och annan verksamhet). Dessutom uppgår anskaffningen av musikinstrument av engångsnatur för en orkester med 24 personer uppskattningsvis till cirka 20 000 euro.

På vissa orter har man i samband med Finlandsmodellen för hobbyverksamhet testat en så kallad lätt Tempo-modell, där gruppen sammanträder med två eller tre handledare en gång i veckan. I denna modell betalar läroanstalterna musikinstrumenten och eventuellt en del av handledarnas arvoden. Tillämpningen av modellen inom Hobbystigen i Esbo förutsätter samarbete med läroanstalter eller andra aktörer som kan svara för musikinstrumenten och underhållet av dem.

I motionen hänvisas det till att fler barn i Esbo söker till grundläggande konstundervisning än vad det finns platser för. Grundläggande konstundervisning är lagstadgad konstundervisning som fortskrider från nivå till nivå och där eleverna får färdigheter att söka sig till yrkesutbildning och utbildning på högre nivå inom konstbranschen. I Esbo finns det sammanlagt 17 läroanstalter för grundläggande konstundervisning, med sammanlagt cirka 12 000 elever. Undervisningen är avgiftsbelagd för eleverna, men man kan ansöka om avgiftslättnader i studieavgifterna och frielevsplatser vid läroanstalter som stöds av staden.

I motionen konstateras det till exempel att 140 barn som sökte till musikinstitutet Musiikkiopisto Juvenalia i fjol blev utan plats. I Esbo finns sammanlagt nio läroanstalter för grundläggande konstundervisning som erbjuder musikundervisning. Största delen av läroanstalterna har inga inträdesprov, utan eleverna antas i ansökningsordning. Dessutom finns det andra musikskolor som erbjuder undervisning i musikinstrument. Det är tydligt att det är nödvändigt att på ett mångsidigare sätt än för närvarande informera barn och familjer om olika alternativ. I Esbo finns det inte någon verksamhet i stil med Tempo-orkestern.

I stadens strategi betonas lika möjligheter att utöva hobbyverksamhet. Staden främjar dessa mål både genom grundläggande konstundervisning och genom Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. Modeller som den Tempo-orkesterverksamhet som föreslås i motionen kan mycket väl fungera som alternativ mellan de nuvarande modellerna

till att utöva musik som en del av en grupp och målinriktat, även i familjer som till exempel har ekonomiska utmaningar.

Antalet barn i Esbo ökar och barns och ungas behov blir mångsidigare. Motionen är ett bra initiativ för att vidareutveckla Esbo stads modeller för musikhobbyverksamhet. För Esbo stad är det viktigt att aktivt söka olika former av hobbyverksamhet och verksamhetsmodeller som motsvarar önskemålen hos både de barn som söker sig till grundläggande konstundervisning och dem som söker hobbyer med låg tröskel. Att pröva nya modeller och intensifiera samarbetet med läroanstalter, organisationer och andra aktörer stöder stadens mål att erbjuda varje barn möjlighet till minst en meningsfull hobby.

Hobbystigen i Esbo genomför Finlandsmodellen för hobbyverksamhet, som erbjuder avgiftsfria hobbygrupper som ordnas i samband med skoldagen och som baserar sig på barnens och de ungas önskemål. Verksamheten regleras av ungdomslagen, som trädde i kraft år 2023. Under våren 2025 ordnades sammanlagt 250 avgiftsfria hobbygrupper genom Hobbystigen, varav 35 grupper hade musiktema, till exempel körer, bandmusik och gitarrspelning. Hobbyverksamhetens leverantörer väljs ut via ett dynamiskt register över tjänsteproducenter. Bland leverantörerna finns också många läroanstalter inom grundläggande konstundervisning. Grupperna sammanträder en gång i veckan efter skoldagen, i första hand i skolans lokaler.

Det har ännu inte lämnats in något anbud om Tempo-verksamhet som en del av Hobbystigens utbud i Esbo. Våren 2025 mottogs ett anbud om motsvarande big band-verksamhet. Tyvärr stod erbjudandet i strid med finansieringsvillkoren i Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. Statsunderstödet för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet kan inte användas för anskaffning av musikinstrument eller för grupper som sammanträder oftare än en gång i veckan. Genom att öka stadens finansieringsandel i Finlandsmodellen för hobbyverksamhet i Esbo kunde det vara möjligt att öka till exempel alternativen för utövande av musik och möjligheter till långvarig hobbyverksamhet.

Betydande hinder för att inleda en omfattande och för alla intresserade tillgänglig Tempo-orkesterverksamhet med de nuvarande hobbymodellerna i Esbo är i synnerhet finansiering och förvaltning av musikinstrument. Ur stadens synvinkel är det inte entydigt motiverat att finansiera upphandlingar som permanent förblir i utomstående aktörers ägo. Staden har inget eget centraliserat lager av musikinstrument och inga resurser för att förvara och underhålla dem. Förvaltningen av musikinstrument skulle kräva att åtminstone följande frågor löstes: förvaringslokaler, försäkringar och ansvarsfrågor, budget för underhåll och skötsel, processer för användning och utlåning.

Om musikinstrumenterna skulle visa intresse för att inleda Tempo-orkesterverksamhet som är tillgänglig för alla intresserade i Esbo, skulle detta förutsätta ett gott samarbete mellan läroanstalterna. Det är viktigt för staden att få en utredning av läroanstalterna om hur finansieringen

för anskaffning av musikinstrument och förvaltningen av instrumenten ska lösas i samarbetsmodellen.

Beslutshistoria

Fullmäktige 20.10.2025 § 143

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Inka Hopsus och 26 andra ledamöters motion om att utreda förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordförande Hyrkkö föreslog understödd av Kauste att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kan bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Ärendet bordlades enhälligt.

Stadsstyrelsen 06.10.2025 § 295

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Inka Hopsus och 26 andra ledamöters motion om att utreda förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid sammanträdet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Kultur- och ungdomsnämnden 16.9.2025 § 13

Förslag

Föredragande
Kulturdirektör Tommila Susanna

Kultur- och ungdomsnämnden föreslår för stadsstyrelsen, att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Inka Hopsus och 26 andra ledamöters motion om att utreda förutsättningarna för att grunda en Tempo-orkester för barn och unga och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Kultur - och ungdomsnämnden:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Bilaga**Tilläggsmaterial**

- Valtuustoaloite Selvitetään edellytykset perustaa Espooseen lasten ja nuorten Tempo-orkesteri ja tuodaan selvitys myös rahoitusmahdollisuuksista seuraavan budjettiesityksen käsittelyn yhteydessä

För kännedom

Ordningsnummer 2408/14.07.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 157

§ 157

Motion om att locka amerikanska forskare till Esbo

Beredning och upplysningar:
Lostedt Marika
Arni-Harden Melissa
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Leila Arstilas m.fl. motion 19.5.2025 om att locka amerikanska forskare till Esbo och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling**Beslut**

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse**Motionen**

Leila Arstila och 18 andra ledamöter lämnade 19.5.2025 en motion om att locka amerikanska forskare till Esbo.

I motionen föreslås det att Esbo stad tillsammans med forskarsamfundet skulle kunna locka forskare att flytta till Esbo. Grunden för motionen är den nya amerikanska administrationens åtgärder mot universitetens autonomi och nedskärning av finansiering som har lett till arbetslöshet och forskarflykt.

I motionen föreslås att även Esbo stad ska ta i bruk kraftigare medel för att locka amerikanska forskare och få dem att bosätta sig i Esbo.

Svar på motionen

Sammanfattning:

- Lockandet av amerikanska forskare är en del av lockande av internationell arbetskraft som Esbo stad utvecklar tillsammans med företag, arbetsgivare och centrala intressentgrupper.

- För att lyckas i den globala konkurrensen om experter måste staden fastställa en målbild samt säkerställa tillräckliga resurser för att kunna verka i ekosystemet för lockande av internationella experter.
- Staden har en viktig roll när det gäller att locka experter för att säkerställa att stadens basservice, såsom småbarnspedagogik, undervisning och fritidstjänster, är tillgänglig och utvecklas så att den motsvarar den allt mångsidigare befolkningens behov.

Ett av målen i Berättelsen om Esbo är att Esbo ska vara bäst i Finland på att integrera, samt vara en internationellt attraktiv huvudstad för företagande, som erbjuder personer med spetskompetens och deras familjer den bästa platsen att bo på. Esbos roll i att göra Finland attraktivt för internationella experter är betydande: I Esbo ökade antalet sysselsatta personer med utländsk bakgrund som arbetade som chefer, specialsakkunniga och experter med 254 procent – från 3 858 personer i början av 2010-talet till 13 676 personer år 2023. Esbos andel av de sysselsatta invånarna med utländsk bakgrund inom dessa yrkesklasser i hela landet steg under denna tid från 15 procent till över 20 procent. På 2020-talet har tillväxttakten för denna grupp i Esbo varit cirka 1 000–2 000 personer per år. Av nettoökningen av sysselsatta i huvudstadsregionen mellan år 2000 och år 2022 var 89 procent personer med utländsk bakgrund.

Tillgången på arbetskraft har redan länge varit ett betydande hinder för företagens tillväxt och det krävs satsningar för att internationella experter ska kunna etablera sig på den lokala arbetsmarknaden och i företagen. Esbo stad har arbetat långsiktigt i över femton år för att personer som flyttat till Finland på grund av studier, arbete eller familj ska matchas med arbetsgivare som lider brist på arbetskraft. Som ett resultat av arbetet har det för staden skapats hörnstenstjänster i anslutning till dragningskraft och hållkraft för internationellt kunnande, bland annat Espoo Talent Hub och produktfamiljen Hello Espoo. Espoo Talent Hub är en helhet som samordnas av Talent-teamet vid resultatenheten för näringar. Syftet med helheten är att stödja dragnings- och hållkraften för internationella experter. Företagsorienterade tjänster utvecklas i ett allt tätare samarbete mellan resultatenheten för näringar och sysselsättningstjänsterna. Esbo stads roll inom internationell arbetskraftsrekrytering är i synnerhet att skapa kontakter med lokala arbetsgivare och företag, samt att bidra till att stärka upplevelsen av lyckad invandring genom lokala tjänster tillsammans med andra centrala aktörer. En förutsättning för att stärka dragningskraften för internationell kompetens är samarbete med arbetsgivare: om det inte finns arbetsgivare som anställer arbetskraft finns det inga arbetstillfällen att locka experter till.

Tillgången på kompetent arbetskraft baserar sig starkt på utbildnings- och arbetsrelaterad invandring och lockande av experter. Internationella experter jämför var de mest attraktiva möjligheterna finns globalt, och därför är det viktigt att sträva efter att ytterligare stärka Esbo stads och Finlands dragningskraft tillsammans med centrala partner på en internationell nivå. Förändringarna i USA påverkar i större utsträckning

lockandet av experter och öppnar möjligheter att locka experter och forskare även från andra länder.

Esbo stads dragningskraft bland internationella experter och forskare baserar sig i synnerhet på Aalto-universitetet, Teknologiska forskningscentralen VTT samt företagens och regionens spetskompetens inom till exempel kvantteknik, mikroelektronik, halvledarteknik samt hälso- och bioteknik. Esbo strävar efter att vara en aktiv partner för dessa aktörer och att skapa attraktiva levnadsförhållanden för experter och deras familjer, även för forskare från USA. Genom den gemensamma innovationsberättelsen synliggörs samarbetet mellan befintliga aktörer och lockas nya aktörer från utlandet att flytta till Esbo. De kommande innovationsklustren, såsom Kvanttinova, företagsacceleratorn och testcentret inom NATO:s Diana-program samt EriCa-klustret för grön kemi, förväntas skapa tusentals nya arbetsplatser i Esbo. Staden strävar efter att intensifiera samarbetet med partner för att säkerställa kompetensen hos innovationsklustren. I diskussioner med Aalto-universitetet och VTT lyfts till exempel engelskspråkiga eller tvåspråkiga lärostigar för barn till experter och forskare som flyttar hit fram som viktiga attraktionsfaktorer.

Den statliga finansieringen av produktion och utveckling av tjänster för internationell rekrytering har koncentrerats till Business Finland samt NTM-centralernas utvecklings- och förvaltningscenter för att upprätthålla och utveckla den gemensamma funktionen Work in Finland. Hälften av invandrarna bor i huvudstadsregionens tre största kommuner, och 63 procent bor i de sex största städerna i Finland (C6-städerna). Städerna spelar därför en särskilt viktig roll på lokal nivå när det gäller att främja tillgången på arbetskraft samt att matcha experter och arbetsgivare. Utifrån dessa utgångspunkter ingicks ett alliansavtal mellan staten och C6-städerna för att utveckla gemensamma och kundorienterade servicevägar för rekrytering av internationell arbetskraft före utgången av regeringsperioden. Avsikten är att servicevägen i Esbo ska pilottestas och integreras i Business Espoos serviceutbud, som riktar sig till företag och arbetsgivare.

Allianssamarbetet omfattar flera åtgärder för att locka experter, inklusive amerikanska forskare:

- För att öka arbetsgivarsynligheten och främja matchningen produceras virtuella rekryterings- och evenemangskoncept Finland TalentMatch, som baserar sig på ett evenemangskoncept som utvecklats av Esbo stads Talent-team.
- Med hjälp av kampanjen Find your superposition, som startades av Work in Finland i september 2025, stöds företag, universitet och forskningsinstitut i synnerhet när det gäller att locka till sig forskare inom deep tech (inklusive kvantteknik, mikroelektronik och chip, artificiell intelligens samt fotonik och bildframställning) och hälsoteknik genom att erbjuda synlighet om arbetsgivarens lediga arbetstillfällen. Målländerna för kampanjen är Indien, Brasilien och USA, samt på basis av företagens önskemål andra målländer i Europa och globalt. Både Teknologiska forskningscentralen VTT och Aalto-universitetet deltar i kampanjen och tillsammans med dem

planeras också en kompletterande kommunikationskampanj för Esbo i början av år 2026. USA har tagits med av Business Finland som ett nytt målland, särskilt på grund av det rådande politiska läget. Esbo samarbetar intensivt med Work in Finland, som har en lokal partner för kommunikation och PR-åtgärder i USA.

- I Work in Finlands kampanj ingår också Profi 9-finansiering av Finlands Akademi, som har reserverat 50 miljoner euro för rekrytering av forskare från utlandet. Ansökan är kopplad till att stärka universitetens profilering genom forskningsfinansiering och syftar till att öka möjligheterna att rekrytera internationella forskare på hög nivå till finländska universitet, till exempel från USA. Aalto-universitetet deltar i ansökningsomgångens andra fas tillsammans med 10 andra universitet.

I enlighet med Berättelsen om Esbo vill vi att Esbo är Nordens bästa plats för både återvändande och nya internationella experter. Eftersom tillgången på kompetent arbetskraft i framtiden också i allt högre grad kommer att stödja sig på aktivt lockande av internationella experter, bör staden fastställa en målbild för lockandet av experter som en del av det invandrings- och integrationsprogram som är under beredning. Samtidigt ska man säkerställa de resurser som krävs för att locka arbetskraft på ett efterfrågeorienterat sätt, det vill säga utifrån arbetsgivar- och innovationssamhällets behov. För att Esbo stads roll i lockandet av experter ska kunna utvecklas och stärkas, bör man säkerställa behoven hos de experter som lockas hit och hos de experter som redan finns här i fråga om fritid, boende och tjänster för familjer. Detta kräver målinriktad utveckling av fritidstjänsterna, småbarnspedagogiken och undervisningstjänsterna så att de motsvarar behoven hos den allt mer internationaliserade befolkningsgruppen.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 317

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Mykkänen Kai

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Leila Arstilas m.fl. motion 19.5.2025 om att locka amerikanska forskare till Esbo och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Esbo stad

Protokoll

68/83

Fullmäktige

§ 157

17.11.2025

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite Espoo vahvistaa keinoja yhdysvaltalaisten tutkijoiden houkuttelemiseksi ja kotouttamiseen Espooseen

För kännedom

Ordningsnummer 3975/12.01.00/2024

Fullmäktige 17.11.2025 § 158

§ 158

Motion om att avstå från skoldagar som börjar klockan åtta i årskurserna 7–9

Beredning och upplysningar:

Webb Jenny

Kentala Kaisa

Viljanen Nora

Reimars Mia

Lippo Asko

fornamn.efternamn@esbo.fi

Telefon 09 816 21

FörslagFöredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Inka Hopsus med flera motion 9.12.2024 om att avstå från skoldagar som börjar klockan åtta i årskurserna 7–9 samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordföranden Hyrkkö föreslog understödd av Vehmanen att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kan bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

BeslutFullmäktige:
Ärendet bordlades enhälligt.**Redogörelse**

Inka Hopsu och 25 andra fullmäktigeledamöter lämnade 9.12.2024 en motion om en ändring som innebär att skoldagarna i alla skolor med årskurs 7–9 i Esbo skulle börja tidigast klockan nio.

I motionen konstateras att Forssa stad beslutade att införa en ändring som innebär att grundskolorna inleder skoldagen klockan nio på morgonen. Alla grundskolor i staden deltar och erfarenheterna har varit goda. Skolelevernas förseningar på morgonen har minskat med nästan hälften, frånvaron på morgonen är mindre och eleverna är piggare och orkar koncentrera sig bättre på skolarbetet. Eleverna själva tycker att

skoldagar som börjar klockan nio fungerar bra och de har beskrivit att de orkar koncentrera sig bättre i skolan och känner sig också piggare efter skolan. Enligt Institutet för hälsa och välfärds forskningsprofessor och sömnforskare Timo Partanen kan senarelagda skolmorgnar vara bra att testa i skolorna i Finland också i större utsträckning. I flera undersökningar har man konstaterat att när skolmorgonen börjar senare lugnar det ner skolans stämning och förbättrar arbetsron. När det senast diskuterades om att avstå från skolmorgnar som börjar klockan åtta i Esbo, efter en motion av Jyrki Kasvi, väcktes en oro över vad yngre skolelever ska göra på morgnarna efter att deras föräldrar åkt iväg till jobbet. En annan fråga som togs upp gällde hur bra lokalerna räcker till, om möjligheten att gradera lektionerna minskar med en timme. Det borde utredas om lokalerna i nuläget är tillräckliga. Forssa har löst problemet med ensamma morgnar för de yngre eleverna genom morgonklubbar för elever i årskurs ett och två, dit eleverna kan gå redan klockan åtta, före skolan börjar. Den här motionen ger inte upphov till oro av detta slag, eftersom motionen endast gäller årskurserna 7–9. Forskning visar att det är specifikt tonåringar som drar störst nytta av att avstå från tidiga skolmorgnar. Vi som undertecknat denna motion föreslår att även Esbo stad börjar förbereda en övergång där skoldagar som nu inleds klockan 8.00 eller 8.15 ändras så att de börjar tidigast klockan 9.00 i alla skolor med årskurs 7–9 i Esbo.

Svar på motionen

Svaret på motionen har beretts i samarbete mellan staben för sektorn för fostran och lärande, resultatenheten för finsk grundläggande utbildning och resultatenheten Svenska bildningstjänster. Vid beredningen för nämndbehandling hördes olika experter inom fostran och lärande, experter från Västra Nylands välfärdsområde, experter från huvudstadsregionens städer samt rektorer inom den grundläggande utbildningen i Esbo. Eleverna fick möjlighet att besvara en enkät om skoldagens början och effekterna av att börja skoldagen senare. Enkäten besvarades av sammanlagt över 3 600 elever som i fjol gick i årskurserna 6, 7 och 8. Under beredningen sändes begäran om utlåtande till fackombudet och Esbo stads ungdomsfullmäktige. Utlåtandena finns bifogade.

Skoldagarna börjar i årskurs 7–9 i Esboskolorna och i enhetsskolorna våren 2025 enligt följande:

1. 8.00	2
2. 8.10	2
3. 8.15	17
4. 8.20	2
5. 8.30	10

Elevernas välbefinnande

Ur ett välfärdsperspektiv stöder motionen Esbo stads mål för fullmäktigeperioden om att vara en ledande stad inom lärande och bildning, genomförandet av strategin för sektorn för fostran och lärande

och Berättelsen om sektorn för fostran och lärande, där välbefinnande och stöd av det utgör en grund för inläringen.

I enkäten Hälsa i skolan 2023 frågades eleverna om trötthet, utmattning och förseningar. Enligt enkäten upplevde 37 procent av eleverna i Esbo i årskurs 8–9 utmattning på grund av skolarbetet (mot 38 procent år 2021 och 33 procent år 2019). Av dem sover 36 procent mindre än åtta timmar på vardagar (mot 38 procent år 2021 och 33 procent år 2019). Minst 15 procent av dem hade förseningar minst varje vecka (mot 14 procent år 2019).

Lagstiftning, planen för grundläggande utbildning

Skolans uppgift är att stöda elevernas lärande, utveckling och välbefinnande i samarbete med hemmen. Skolgemenskapen styr till att förstå att var och en genom sin verksamhet påverkar såväl sin egen som andras välfärd, hälsa och säkerhet. Eleverna uppmuntras att ta hand om sig själva och andra, öva färdigheter som är viktiga med tanke på deras eget liv och vardag samt att öka välbefinnandet i sin omgivning.

I läroplanen för den grundläggande utbildningen i Esbo ordnas elevens skoldag så att den bildar en för eleven trygg och enhetlig helhet som består av lektioner och skolans klubbverksamhet samt eventuell eftermiddagsverksamhet. Detta stöder barnens sunda uppväxt och utveckling som helhet, barnens och familjernas välbefinnande och uppnåendet av målen för den grundläggande utbildningen.

Med tanke på lagstiftningen har utbildningsanordnaren möjlighet att självständigt bestämma vilken tid skoldagarna börjar. Lagen fastställer timfördelningen, det vill säga antalet lektioner som varje läroämne har per vecka. Enligt den gällande timfördelningen inom den finska grundläggande utbildningen i Esbo är minimitimantalet 30 timmar för elever i årskurs 7–9, och valfria ämnen ökar antalet timmar med 1–2 årsveckotimmar, med undantag av eleverna som går i idrottsklasser, som har ytterligare 2 årsveckotimmar. Timfördelningen för elever i årskurs 8 skiljer sig mellan de finska och svenska skolorna så, att eleverna i svenska skolor har en årsveckotimme mer. De sammanlagda årsveckotimmarna i årskurs 1–9 är lika för båda språkgrupperna, men de är fördelade på olika sätt på årskurserna.

Läroplanen för den grundläggande utbildningen omfattar utöver ämnen som är gemensamma för alla även valfria ämnen. Valfria ämnen, såsom språk samt konst- och färdighetsämnen, placeras ofta i början eller slutet av skoldagen, varvid de elever som inte studerar det valfria ämnet kan börja skoldagen senare eller avsluta den tidigare. Om de första lektionerna börjar först klockan 9, skjuter det upp inledandet av de första och sista lektionerna med en timme, eftersom eleven inom den grundläggande utbildningen inte får ha håltimmar i arbetsordningen under skoldagen. I förordningen om grundläggande utbildning fastställs det att en elevs arbetsdag inom de två första årskurserna i den grundläggande utbildningen får omfatta högst fem lektioner och under de övriga åren högst sju lektioner.

Resultat av elevenkäten

Till eleverna i årskurs 6–8 i den grundläggande utbildningen sändes via Wilma en enkät där eleverna kunde svara på frågor om ändring av klockslaget då skoldagen börjar. Enkäten genomfördes 9–23.5.2025 och det totala antalet svarande var över 3 600 elever.

Enligt enkäten tyckte över hälften (55 procent) av dem som svarat att skoldagarna kunde börja kl. 9.00. Eleverna upplevde att en senareläggning av skoldagarna har en positiv inverkan på välbefinnandet och orken. Däremot upplevdes att senareläggningen skulle ha en negativ inverkan på fritidsverksamhet. Största delen av dem som svarade ansåg att om skoldagen slutar senare minskar tiden för hobbyer, fritid och tiden som tillbringas med familj, närstående och vänner. I de fritt formulerade svaren föreslog de som svarat en kompromiss där skoldagen börjar kl. 8.30–8.45.

Resultaten av enkäten beskrivs också i tilläggs materialet.

Personalens och rektorernas åsikter

Fackombudet som företräder personalen konstaterade i sitt utlåtande att det inte är lämpligt att senarelägga lektionerna på morgonen med tanke på grundskolans modell för ämnesundervisning, eftersom den senarelägger eftermiddagslektionerna. Lärarna upplever i allmänhet att morgontimmarna är en tid av god arbetsro och effektivt lärande. I Esbo har det fastställts en riktlinje enligt vilket lektionerna för alla elever i årskurserna 7–9 på onsdagar ska sluta efter sex timmar, så att varje elev har tillgång till en så kallad hobbytid för hobbyer som stöder skolarbetet, som staden erbjuder för de unga. En senareläggning av skoldagen minskar också lärarnas gemensamma planeringstid i samarbete med kollegerna samt den tid som reserveras för förberedelser inför nästa dag.

Enligt åsikter som getts av rektorerna och områdescheferna inom den finska grundläggande utbildningen gör en senareläggning av skoldagens start med en timme det svårt att göra läsordningar, eftersom det inte får förekomma håltimmar i elevernas skoldagar. Antalet elever i årskurserna 7–9 ökar i Esbo och i många skolor har man redan nått den övre gränsen för lokalkapaciteten. Den uteblivna morgontimmen skulle skapa överbelastning i den sedan förr fullbokade läsordningen. Detta skulle också försvåra genomförandet av flexibla undervisningsarrangemang och stödet till eleverna.

En senareläggning av skoldagen skulle medföra ett behov av mellanmål för eleverna, om skoldagen fortsätter till kl. 17. Enligt rektorerna inverkar en senareläggning också på elevernas fritid, eftersom hobbyerna för närvarande ofta börjar kl. 16 eller kl. 17 i huvudstadsregionen.

Ändringen av det klockslag då skoldagen inleds ändrar också arbetstiden bland rektorer, skolsekreterare, undervisningspersonal, anstaltsvårdare och vaktmästare samt för de anställda vid Västra

Nylands välfärdsområde, och kan bidra till att försvåra tillgången på personal.

Utlåtande av Esbo ungdomsfullmäktige

Esbo ungdomsfullmäktige anser i sitt utlåtande att det inte är en bra idé att flytta fram skoldagens start till ett senare klockslag. Enligt ungdomsfullmäktige innebär skoldagar som börjar kl. 9 att skolan också slutar senare. Detta senarelägger starttiderna för hobbyer och därmed också sovtiderna. Esbo ungdomsfullmäktige föreslår att klockslaget då skoldagen börjar kan senareläggas med högst 15 minuter. Det skulle enligt ungdomsfullmäktige vara ett mänskligare alternativ, eftersom det skulle underlätta situationen för dem som har en längre skolväg.

Lösningar i frågan i huvudstadsregionen

I Helsingfors och Vanda har motsvarande motioner behandlats. I Helsingfors beslutade nämnden för fostran och utbildning att från hösten 2019 rekommendera att skoldagarna i årskurs 7–9 börjar kl. 8.30–9.00. Nämnden konstaterade i sitt svar att kommentarerna om de ungas sömnbehov och senareläggning av skoldagen är behövliga och ändamålsenliga. Rektorer, lärare och elever deltar i den skolspecifika beredningen av skoldagarnas början, dock med hänsyn till bestämmelserna om skoldagarnas längd.

I Vanda såg rektorerna för skolor med årskurs 7–9 i samband med behandlingen av ärendet inga skäl att börja prova på att inleda skoldagen kl. 9.00.

Enligt rektorerna har en senareläggning av skoldagen tillfälligt minskat antalet förseningar, men löser inte problemet på lång sikt. En senare start på skoldagen löser inte nödvändigtvis problem med trötta ungdomar, utan kan i stället leda till att de lägger sig ännu senare. Detta skulle också göra det svårare att skapa läsordningar och arbetsordningar.

Slutsatser

Slutsatser om motionen om att ändra tidpunkten då skoldagen börjar till tidigast kl. 9 i årskurs 7–9 i alla skolor i Esbo:

1. En skoldag som börjar senare skulle stöda sömnrytmen bland de unga som är i puberteten. Det finns dock en risk att sömnrytmen förflyttas och blir ännu senare.
2. Om början på skoldagen flyttas fram till kl. 9, skulle det markant påverka fritiden och hobbytiden efter skoldagen.
3. Ur personalens synvinkel uppstår det problem med att förena familj och arbete, om arbetstiden betonas till den senare eftermiddagen.
4. Elevenkäten visade att eleverna gärna skulle börja skolan senare, men att detta inte skulle få förlänga skoldagen på bekostnad av hobbyer och fritid.
5. Rektorerna anser att det inte är möjligt att senarelägga skoldagen så att den börjar kl. 9 på grund av läsordningstekniska orsaker och skolans lokalanvändning.

6. I de enhetsskolor och skolor med årskurs 7–9 där skoldagen börjar klockan 8.30 är erfarenheterna positiva. Att flytta fram starten till kl. 9 skulle dock inte fungera med tanke på tillräckliga lokaler, kvällsanvändning, elevernas hobbyer och personalens tillräcklighet.

Som en slutsats rekommenderar sektorn för fostran och lärande att de skolor som har elever i årskurserna 7–9 ska pröva på att inleda skoldagen kl. 8.30 för att samla erfarenheter tillsammans med elever och vårdnadshavare.

Sektorn för fostran och lärande rekommenderar en inkluderande diskussion med elever och vårdnadshavare om att kontinuerligt stärka färdigheterna att hantera vardagen i enlighet med målen i grunderna för läroplanen och att man tillsammans med eleverna inkluderar rutiner som stöder rekreation och ork i skolarbetets vardag.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 318

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Inka Hopsus med flera motion 9.12.2024 om att avstå från skoldagar som börjar klockan åtta i årskurserna 7–9 samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 24.9.2025 § 246

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på Inka Hopsus och 25 andra ledamöters motion 9.12.2024 om att avstå från skoldagar som börjar klockan åtta i årskurserna 7–9.

Behandling

Lievonen understödd av Kokko lämnade följande tilläggsförslag:

”Nämnden rekommenderar för de skolor som har elever i årskurserna 7–9 att de ska pröva på att inleda skoldagen kl. 8.30 eller kl. 9.00 för att samla erfarenheter tillsammans med elever och vårdnadshavare.”

Efter avslutad diskussion frågade ordförande Laiho om Lievonens tilläggsförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom förslaget rönt motstånd, konstaterade ordföranden att det krävs omröstning.

Vid omröstningen röstade 3 ledamöter för Lievonens tilläggsförslag, 9 ledamöter emot det och 1 röstade blankt.

Ordförande Laiho konstaterade att nämnden för fostran och lärande förkastat Lievonens tilläggsförslag med nio röster mot tre och en blank. Röstningslistan bifogas till protokollet.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande:
Föredragandens förslag godkändes.

Nämnden Svenska rum 25.9.2025 § 81

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på Inka Hopsus och 25 andra fullmäktigeledamöters motion 9.12.2024 om att ändra tidpunkten då skoldagen börjar.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite yläkoulujen kahdeksan aamuista luopumiseksi
- Ei julkaista, Nuorisovaltuuston lausunto valtuustoaloitteeseen koulujen alkamisajoista, sisältää henkilötietoja
- Ei julkaista, Rehtoreiden kommentit kun koulupäivä alkaa klo 8.30, sisältää henkilötietoja
- Lausunto_Espoon opettajat
- Oppilaskysely_saate rehtoreille
- Rehtorikysely
- LTK OPPILASKYSELY Koulupäivän aloituksen myöhentäminen

För kännedom

Ordningsnummer 1909/02.05.00/2025

Fullmäktige 17.11.2025 § 159

§ 159

Motion om handledning för inkomstutredningar för småbarnspedagogikens avgifter för att undvika onödiga indrivningsprocesser

Beredning och upplysningar:

Talmat Maarit

Reimars Mia

Koiso-Kanttila Maija

Askolin-Berggren Anni

fornamn.efternamn@esbo.fi

Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Henna Partanens m.fl. motion 28.4.2025 om handledning för inkomstutredningar för småbarnspedagogikens avgifter för att undvika onödiga indrivningsprocesser samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling**Beslut**

Fullmäktige:

Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse**Motionen**

Henna Partanen och 20 andra ledamöter lämnade 28.4.2025 en motion där de föreslår att:

- staden utreder antalet avgifter för småbarnspedagogik som går till indrivning och orsakerna till att de inte betalats.
- staden utan dröjsmål börjar utöka rådgivningen om och anvisningarna för familjer om hur de kan göra en inkomstutredning för fastställande av avgifter inom småbarnspedagogiken på rätt sätt och vid rätt tidpunkt, så att man kan minska antalet avgifter som går till indrivning.
- staden säkerställer att i synnerhet föräldrar med invandrabakgrund förstår vikten av att göra en inkomstutredning

och vid behov ger handledning i användningen av eVaka-systemet.

Svar

Ett betydande antal fakturor som gäller Esbo stads avgifter för småbarnspedagogik går årligen till indrivning. År 2024 gick 14 402 fakturor till indrivning. Det sammanlagda värdet på dem var 1,8 miljoner euro. Av dessa är 2 391 fakturor fortfarande föremål för aktiv indrivning. Dessutom underlåter cirka 4 000 kunder upprepade gånger att betala minst tre fakturor per år.

Orsakerna till utebliven betalning är bland annat:

- Fakturans förfallodag är före den vanligaste lönedagen (den 15:e i månaden) och då går fakturan till indrivning 16 dagar efter förfallodagen.
- Kunden är inte nödvändigtvis medveten om att fakturorna skickas till Suomi.fi-tjänsten eller någon annan applikation. Dessutom kan kunden ha stängt av anmälningarna om att fakturan har anlänt till applikationen, vilket kan leda till att det inte kommer någon separat notis om att fakturan har anlänt.
- Kunderna har ofta en bristfällig förståelse för hur viktig inkomstredogörelsen är och vet inte att den ska göras minst en gång om året. Detta är speciellt vanligt bland föräldrar med invandrarbakgrund, men gäller också många finländska kunder. Enligt en anvisning av Skatteförvaltningens inkomstregisterenhet kan kommunen inte kontrollera kundernas inkomstuppgifter i inkomstregistret för att fastställa avgifterna för småbarnspedagogik, om kommunen inte har kundens samtycke. Samtycket är av engångsnatur. Många kunder tror att inkomsterna automatiskt justeras årligen i inkomstregistret när de en gång har gett samtycke till att använda registret

Staden har redan vidtagit följande åtgärder:

- Till höstens brev om småbarnspedagogikens avgifter fogades en anvisning.
- Samarbetet med stadens servicepunkter och integrationstjänsterna har stärkts så att kunderna får stöd med att uträtta ärenden ansikte mot ansikte, via chattar eller genom videosamtal. Personalen vid servicepunkterna har fått utbildning om tjänsternas innehåll, och till stöd för kundbetjänarna har det inrättats en intern Teams-kanal där de kan be om råd och dela information.
- En YouTube-video om inkomstredogörelsen har publicerats på engelska.
- Ett påminnelsemeddelande skickas till vårdnadshavarna när den tidigare anmälda inkomstinformationen håller på att förfalla. När barnet börjar i småbarnspedagogik sänds dessutom en påminnelse om att en inkomstutredning ska göras till de vuxna som bor i samma hushåll som barnet.

- År 2024 har meddelandet om avgifterna förtydligats och gjorts mer klarspråkligt, så att det lättare kan förstås av alla kunder.
- Vid de inledande diskussionerna i enheterna för småbarnspedagogik förklarar personalen för vårdnadshavarna vad det innebär att småbarnspedagogiken är avgiftsbelagd och hur viktigt det är att göra en inkomstutredning. Både vårdnadshavarna som bor i samma hushåll ska alltid göra en separat inkomstutredning.
- Antalet kunder har ökat markant och därför har personalen inom klientavgiftsteamet utökats och kommer att utökas mer i framtiden. Målet är att säkerställa att inkomstutredningarna hinner behandlas i tid och förhindra att fakturorna överförs till indrivning utan grund. Kunderna är också allt noggrannare när det gäller att meddela inkomster och gör inkomstutredningar flera gånger under året.
- Vi erbjuder telefonservice tre dagar i veckan, svarar på e-post och informerar via eVaka om brister i uppgifterna i inkomstredogörelsen. Kunderna kan få eVaka-stöd också utanför servicetiderna. Vi strävar efter att ge kunderna så tydliga anvisningar som möjligt, till exempel genom att skicka direktmeddelanden eller uppdatera anvisningarna på webbsidorna.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 27.10.2025 § 319

Förslag

Föredragande

Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Henna Partanens m.fl. motion 28.4.2025 om handledning för inkomstutredningar för småbarnspedagogikens avgifter för att undvika onödiga indrivningsprocesser samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 08.10.2025 § 255

Förslag

Föredragande

Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på en motion av Henna Partanen och 20 andra ledamöter 28.4.2025 om handledning för inkomstutredningar för småbarnspedagogikens avgifter för att undvika onödiga indrivningsprocesser.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 24.09.2025 § 247

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på en motion av Henna Partanen och 20 andra ledamöter 28.4.2025 om handledning för inkomstutredningar för småbarnspedagogikens avgifter för att undvika onödiga indrivningsprocesser.

Behandling

Ordförande Laiho understödd av Walls föreslog att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om förslaget till bordläggning kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det godkännts enhälligt.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande:
Ärendet bordlades enhälligt.

Nämnden Svenska rum 25.9.2025 § 82

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Merja Narvo-Akkola

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på Henna Partanens och 20 andra ledamöters motion 28.4.2025 om handledning för inkomstutredningar för klientavgifter inom småbarnspedagogik för att undvika onödiga indrivningsprocesser.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Beslutshistoria**Bilaga****Tilläggsmaterial**

- Valtuustoaloite ohjausta varhaiskasvatusmaksujen tulospelvityksen tekemiseen

För kännedom

§ 160

Motioner och frågor inlämnade vid sammanträdet**Redogörelse**

Följande motion/motioner enligt 1 delen 1 kap. 7 § i förvaltningsstadgan har lämnats till stadsstyrelsen för beredning:

- Motion om en flaggdag för personer med funktionsnedsättning (Kajava Henna)
- Motion om att utöka användningen av digitala auktioner vid upphandling (Laakso Mikko)
- Motion om att förbättra sysselsättningsmöjligheterna för unga med invandrarbakgrund genom arbetslivsorienterad språkutbildning (Miettinen Anja)
- Motion om att inrätta mångfaldsåkrar i synnerhet för småfåglar (Nevanlinna Risto)
- Motion om att förbättra busslinjernas tillförlitlighet och snabbhet i syfte att uppnå HRT:s ekonomiska mål (Seppälä Peppi)
- Motion om att visa lönebikostnader (Paldanius Martti)

Ordföranden konstaterade dessutom att en fråga hade lämnats in under mötet:

- Fråga om tillräckliga platser i skyddshem och om att hitta nya lokaler i Esbo (Nurminen Minna och Immonen Ella)

Beslut

Fullmäktige:

Fullmäktige instämde i ordförandens förslag och beslutade enhälligt att lämna motionen och frågan till stadsstyrelsen för beredning.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 147, § 148, § 152, § 153, § 154, § 155, § 156, § 157, § 158, § 159, § 160

Förbud mot ändringssökande

I ovan nämnda beslut som gäller endast beredning eller verkställighet får ändring inte sökas enligt (410/2015) 136 § i kommunallagen.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 149, § 150, § 151

Kommunalbesvär

Ändring i ovan nämnda beslut av stadsfullmäktige kan sökas genom besvär.

Ändring i beslutet får sökas av den som beslutet avser, den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Ändring får sökas på den grund att beslutet har tillkommit i felaktig ordning, den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Ändring i beslut söks hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärstid

Ändring skall sökas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Delfående

En part anses, om inte annat kan påvisas, ha fått del av beslutet sju dagar efter det att brevet avsänts eller vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller av ett särskilt delgivningsbevis.

En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet publicerats i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet eller den dag då beslutet publicerats beaktas inte vid uträkningen av besvärstiden.

Besvärsskrivelsens innehåll

I den till besvärsmyndigheten riktade besvärsskrivelsen skall uppges

- det beslut som överklagas
- till vilka delar beslutet överklagas och de ändringar som yrkas i beslutet
- grunderna för yrkandet
- ändringssökandens namn och hemkommun
- postadress och telefonnummer för meddelande i ärendet till ändringssökanden.

Besvärsskrivelsen skall egenhändigt undertecknas av ändringssökanden, en laglig företrädare eller ett ombud. Om ändringssökandens talan anförs av en laglig företrädare eller ett ombud eller om

besvärsskrivelsen uppsatts av någon annan person, skall i besvärsskrivelsen uppges också denna persons namn och hemkommun.

Till besvärsskrivelsen skall fogas

- det beslut som överklagas, i original eller som kopia
- bevis över dagen för delfåendet eller annan utredning över från vilken dag besvärstiden skall räknas, samt
- de handlingar som ändringssökanden önskar åberopa som stöd för sitt yrkande, om de inte redan tidigare tillställts myndigheten.

Inlämning av besvärsskrivelsen

Besvärsskrivelsen skall inom utsatt tid tillställas Helsingfors förvaltningsdomstol under adress:

Helsingfors förvaltningsdomstol, registraturen
Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

Telefon	029 56 42000
Fax	029 56 42079
E-post:	helsinki.hao@oikeus.fi
Ämbetstid	8.00–16.15

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Besvärsskrivelsen kan på egen risk sändas per post eller med bud. Anlitas posten skall besvärsskrivelsen avsändas i så god tid att den hinner fram den sista dagen av besvärstiden före ämbetstidens slut.

På eget ansvar kan besvärsskrivelsen också sändas per fax eller e-post inom den utsatta tiden. En handling som ska sändas inom utsatt tid ska före utgången av den utsatta tiden tillställas rättsskipningsmyndigheten så att handlingen finns tillgängligt för myndigheten i mottagarapparaten eller datasystemet.

Avgift för behandling av besvär

Av ändringssökanden tas en rättegångsavgift ut med stöd av lagen om domstolsavgifter (1020/2024). Ytterligare information om avgiften lämnas av besvärsmyndigheten. Mer information om besvärssavgiften ges av besvärsmyndigheten och på domstolsväsendets webbplats.